

ÖNCE ÇOCUK

Türk Standartları Enstitüsü Çocuk Dergisi

Yıl: 5 • Sayı: 13

Sahibi
Türk Standartları Enstitüsü

Genel Yayın Yönetmeni
Rüstem Aksoy

Koordinatör
Enver Başarır

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Osman Katipoğlu

Yayın Kurulu
A. Sabit Yöney
Ashhan Köker
Tamer Karabay
Fikriye Ekmekçi

Yönetim Yeri
Türk Standartları Enstitüsü
Halkla İlişkiler Müdürlüğü
Necatibey Caddesi No: 112
06100 Bakanlıklar ANKARA

Tel: (312) 419 32 26 • 417 83 30/306
Faks: (312) 425 43 99 • 417 55 83

Yapım - Üretim
AJANS-TÜRK Basın ve Basım A.Ş.
Necdet Evliyagı Cad. Ankara
Tel: (0.312) 278 08 24 • Faks: (0.312) 278 18 95
http://www.ajansturk.com.tr

Yayına Hazırlayanlar
Mustafa Serdar Kayaoglu
Hülya Demirci
Selay Poyraz
Mehmet Ali Tüy
Buket İyidoğan

Grafik, Tasarım
Zet Tanıtım (312) 229 98 21

İÇİNDEKİLER

Sunuş	2
"Ailenin temel taşı sevgi"	2
Tarihin Penceresinden	3
23 Nisan, T. B. M. M.'nin kuruluşu	3
Önemli Gün ve Haftalar	7
Çevre	13
Doğadaki çevrimler	13
Sağlık	16
Alerji	16
Meslekler	17
Doktor, Sıhhi Tesisatçı	17
Çizgi Roman	20
Naşrettin Hoca	20
Bilim-Teknik	22
Tekerlek	22
Bir Şarkı	24
23 Nisan	24
Bir Bitki	25
Lale	25
Çizgi Roman	26
Önce Çocuk Anlatıyor	26
Dünyamız	28
Toprak Nedir?	28
Öykü	30
Kendini Beğenen Yılan	30
Gezelim-Görelim	31
Göller Yöresi	31
Müzelerimiz	36
Hava Müzesi	36
Vücudumuzu Tanıyalım	38
Akciğerlerimiz	38
Bir Hayvan	40
Karıncalar	40
Çizgi Roman	44
Keloğlan	44
Türk Cumhuriyetleri	48
Özbekistan	48
Çocuk Oyunu	53
El Arabası Yarışı	53
Bir Film	54
The Rugrats Movie	54
Her Kitap Bir Pencere	55
Leylek Karda Kaldı	55
Bir Kaset	55
Sincap Kardeş Masal Dizisi	55
Meyve ve sebzelerle el işi çalışmaları	56
Keçi Yapalım	56
Deney Yapalım	57
Düz çizgilerle yuvarlak yapalım	57
Coğrafya Bilmecesi	58
Kağıttan Katlayalım	59
Şapka Yapalım	59
Pano	60

Sevgili arkadaşlar,

Aile üyelerini birbirine bağlayan temel duygu sevgidir. Çocuklar sevgiyi anne babadan ve aile büyüklerinden görerek, yani yaşayarak öğrenirler. Sevgi, sonradan eğitim kurumları vasıtasıyla kişiye kazandırılacak teorik bir bilgi değildir. Sevginin eksik olduğu ailelerde saygıdan, şefkatten, yardımlaşmadan, dayanışmadan, güvenden ve hoşgörüden de söz edilemez. Bu duyguları besleyen ve gelişmelerini sağlayan, sevgidir.

Seven kişi sevilir. Sevmeyen, başkalarına tepeden bakan, kendisinden üstün olanları kıskanan, işgal ettiği mevki ve makamı baskı vasıtası olarak kullanan kişiler toplumda sevilmezler. Onların gerçek dostları yoktur. Köle ruhlu, dalkavukluğu meslek edinen kapıkullarından başka etraflarında insan bulunmaz. Sevgide karşılık beklenmez. Sevginin karşılığı bizzat içinde gizlidir.

Annemizi-babamızı severiz; çünkü bizi besleyip büyütmüş, birçok çilemize katlanmışlardır. Büyüklerimizi, dostlarımızı, komşularımızı severiz; çünkü onlarla birçok acı-tatlı şeyler paylaşmış, onlardan iyilik görmüşüzdür. Sevginin olmadığı bir kalpte, kin ve nefret duyguları kolayca filizlenir. Kalbinde sevgi bulunan kişi aynı zamanda merhametlidir. Kendisinden mal, mevki, makam ve kuvvet yönünden güçsüz olanlara zulmetmez.

Unutmayın sevgili arkadaşlar, toplumun temel taşı aile, ailenin temel taşı sevgidir.

Tarihin Penceresinden

23 NİSAN

ULUSAL EGEMENLİK ve ÇOCUK BAYRAMI

23 Nisan, Dünyada kutlanan tek çocuk bayramıdır. Şimdi hep birlikte bu bayrama nasıl geldiğimizi öğrenelim.

1914-1918 yılları arasında yapılan I. Dünya Savaşı'nda Türk Ordusu, "Çanakkale Zaferi"ni kazanmış, birçok cephede de önemli başarılar elde etmişti.

İttifak halinde olduğumuz devletler yenildiler. Türk Ordusu savaşa yalnız başına devam etmek zorunda kaldı.

İtilaf Devletleri, 30 Ekim 1918'de imzalanan Mondros Ateşkes Antlaşması ile istediklerini yapacak duruma gelmişlerdi. Anadolu her yandan düşmanlarla

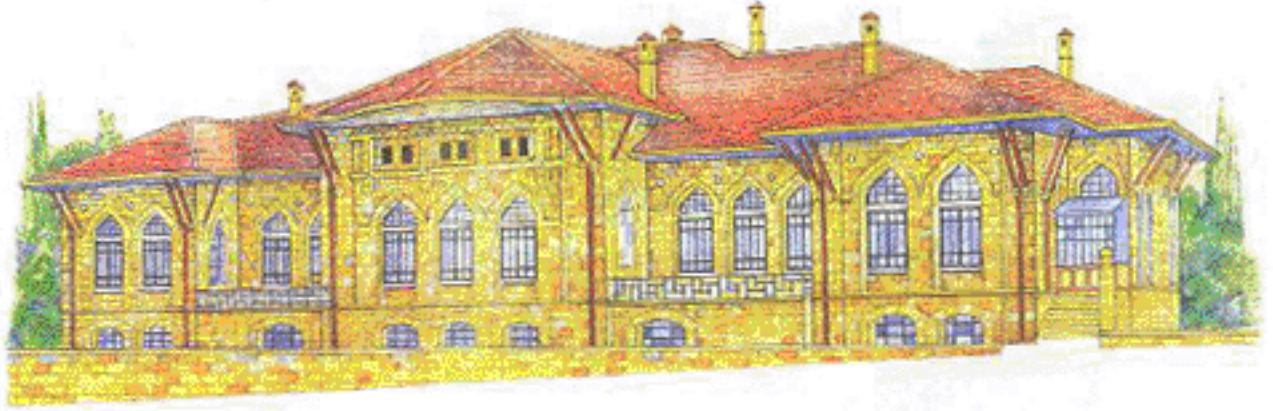
kuşatıldı. Türk toprakları düşmanlar arasında paylaşılmak ve Türk Milleti de tutsak edilmek isteniyordu. Bunu fırsat bilen azınlıklar ise ellerinden gelen kötülüğü yapmak istiyorlardı.

Bu acıya dayanamayan Türk Milleti yurdun her tarafında direniş cemiyetleri kurmaya başladı.

Mustafa Kemal Paşa, 19 Mayıs 1919'da Samsun'a çıkarak Milli Mücadeleyi başlattı. Anadolu'da kongreler yaptı. Birincisi 23 Temmuz 1919'da Erzurum'da, İkincisi ise 4 Eylül 1919'da Sivas'ta yapılan kongrelerde bir temsili heyet seçildi. Bu heyetin başında Mustafa Kemal Paşa getirildi.

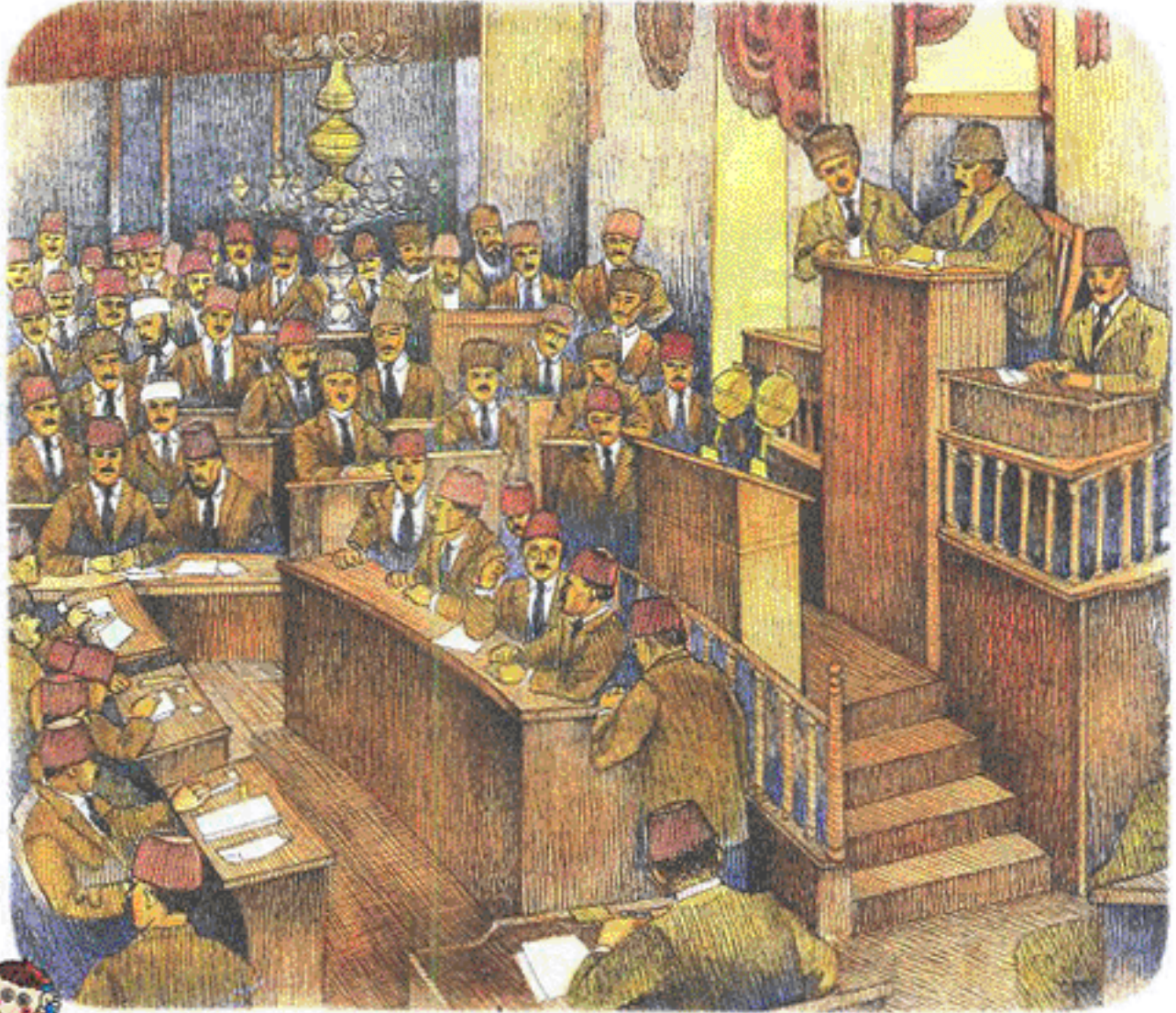
İşgal Devletleri, Anadolu'da harekete geçen Millî Direnişi kırmak için İstanbul'u işgal ettiler. Osmanlı Meclisini dağıttılar.

Mustafa Kemal Paşa, Sivas Kongresi'nde alınan kararları uygulayacak meclisin Ankara'da toplanmasını istedi. Anadolu'da halk tarafından seçilen mebuslar ile İstanbul'dan kaçabilen mebuslar Ankara'da, Mustafa Kemal Paşa'nın etrafında toplandılar.

Ankara'daki Meclis, 23 Nisan 1920 Cuma günü 13:45'te açıldı.

Meclis Başkanlığına, Mustafa Kemal Paşa seçildi. Oluşturulan yeni hükümete “Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükümeti” adı verildi. İşte bu Meclisle yeni Türkiye Devletinin temeli atılmış oldu.

Millî kuvvetlerin, millet iradesiyle gerçekleştirmiş olduğu Millî Kurtuluş Savaşı, Türk Milletinin zaferiyle sonuçlandı.

23 Nisan 1920’de açılan TBMM, Millî Kurtuluş Savaşı süresince de ülkeyi başarıyla yönetti.

29 Ekim 1923’te Cumhuriyet kurulduktan sonra 23 Nisan günü, “Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı” olarak kabul edildi.

Mustafa Kemal Atatürk, bu bayramı Türk çocuklarına armağan etti.

“Milletlerin istikballeri gelecek nesillerdedir” diyen Mustafa Kemal Atatürk çocukları çok severdi. Her gittiği yerde çocuklarla özel olarak ilgilenirdi. Sizlerin iyi yetişmesi için eğitim ve öğretime büyük ilgi gösterilmesini isterdi.

Gençlere ve çocuklara büyük güveni vardı.

Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk, çocuklara verdiği önemi sizlere 23 Nisan'ı armağan ederek ispatlamıştır.

Bugün, Dünya çocuk şenliği şeklinde kutlanan "23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı", Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün ileri görüşünün ve insan sevgisinin en anlamlı ifadesidir.

23 NİSAN

*Bugün Yirmi Üç Nisan,
Toplandı büyük vatan,
Millet Meclisimize,
Atatürk oldu başkan.*

*Kaldırdı hasta yurdu
Yılmaz bir ordu kurdu,
Türk'ün şanlı sesini,
Dünyalara duyurdu.*

*Yükseldi bayrağımız,
Koparıldı bağımız,
Sultandan ayrılınca;
Kurtuldu toprağımız.*

*Türk çocuğu gül, sevin,
Yaşa yurdunda emin,
Bugünü an bayram et;
Bugün senindir senin.*

VASFİ MAHİR KOCATÜRK

Özel Gün ve Haftalar.....

19 MAYIS

ATATÜRK'Ü ANMA GENÇLİK VE SPOR BAYRAMI

Milli Mücadele'nin Mustafa Kemal Paşa tarafından dile getirilen hikayesi "1919 Mayıs'ının 19'uncu günü Samsun'a çıktım." cümlesiyle başlar. Bu başlangıç, Mustafa Kemal'in kurtuluşa giden yoldaki ilk adımıdır. 19 Mayıs, Türk Milleti'nin kaderini değiştiren bir aşamadır.

Mustafa Kemal, Osmanlı Devleti'nin Birinci Dünya Savaşına girmesini istememiş, yetkilileri uyararak engel olmaya çalışmıştır. Gerçekten de savaş, O'nun düşündüğü gibi sonuçlanmıştır.

İstanbul Hükümeti şaşkınlık ve panik içinde 30 Ekim 1918'de imzalamak zorunda kaldığı Mondros Ateşkes Antlaşması ile, düşmana teslim olmuştu.

Yıldırım Orduları Grup Komutanı Mustafa Kemal Paşa, Mondros Ateşkes Antlaşması'ndan sonra bu antlaşma ile ilgili kaygılarını İstanbul Hükümeti'ne iletmisti. Bir yandan hükümeti uyarıyor

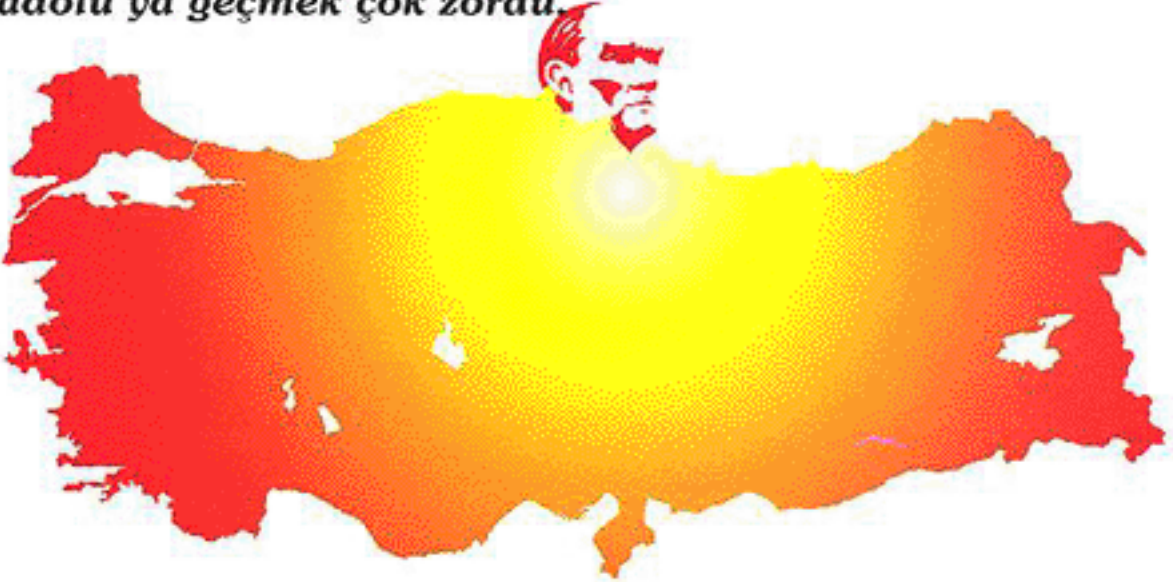

.....

bir yandan da elindeki son kuvvetleri İngiliz ve Fransızlara teslim etmemek için direniyordu.

Mustafa Kemal'in sert ikazları karşısında kendisinden kurtulmak için; hükümet, Yıldırım Orduları Grubu ile Yedinci Ordu Karargahını kaldırdı. O'nu Harbiye Nezareti'nin emrine alarak, İstanbul'a gelmeye mecbur ettiler.

İstanbul'a geldiğinde işgal kuvvetlerini gören Mustafa Kemal "Geldikleri gibi giderler" dedi ve ülkeyi bu zor durumdan kurtarmak için çareler aramaya başladı. Hükümet çevreleri ve Padişah'ta gördüğü yılgınlık ve ümitsizlik karşısında Anadolu'ya geçmeye karar verdi. Fakat işgal altındaki İstanbul'dan Anadolu'ya geçmek çok zordu.

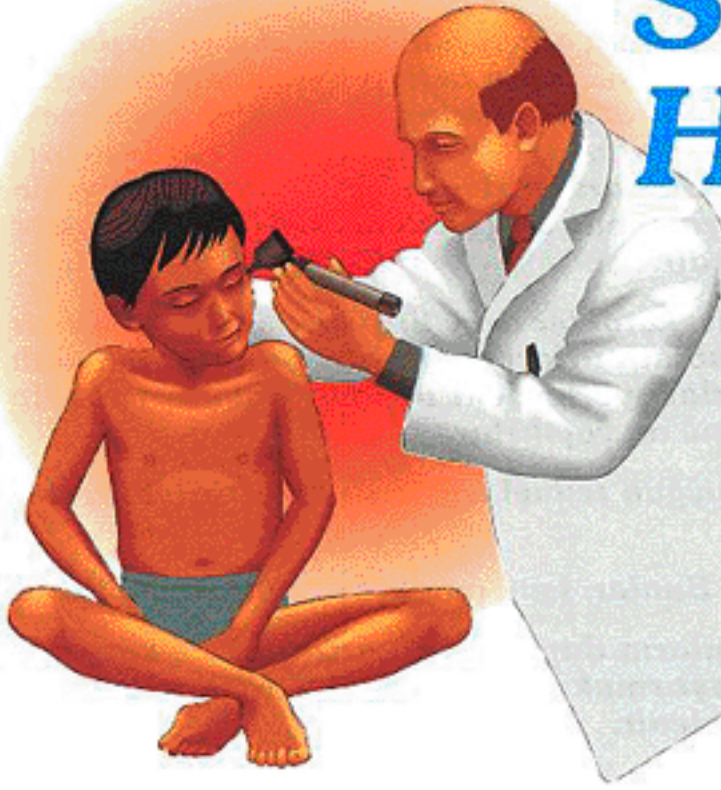
Bir süre sonra, kendi çabaları ile Erzurum'da bulunan Dokuzuncu Ordu Müfettişliği'ne tayin oldu. Mustafa Kemal'in İstanbul'da ki çalışmalarından da rahatsız olan hükümet zaten O'nu şehirden uzaklaştırma kararı almıştı. Önemli bir fırsat yakalayan Mustafa Kemal, 16 Mayıs 1919'da Bandırma adında eski ve küçük bir vapurla, İstanbul'dan ayrıldı. 19 Mayıs 1919'da Samsun'a çıktı. Önceden düşündüğü ve Samsun'da Anadolu topraklarına ayak basar basmaz uygulamaya çalıştığı temel fikir, Milli Hakimiyete dayalı, kayıtsız ve şartsız bağımsız bir Türk Devleti kurmaktır. Bunu gerçekleştirecek parola ise, "Ya istiklal, ya ölüm!" sözünde yer alıyordu.

İstiklal ve hürriyet tarihimizin başlangıcı sayılan 19 Mayıs'ı her yıl Gençlik ve Spor Bayramı olarak kutluyoruz.

Büyük Atatürk, kurmuş olduğu Cumhuriyeti gençliğe emanet etmiştir. Cumhuriyeti gençler yaşatacak, büyük ve güçlü Türkiye'nin mimarı onlar olacaktır.

SAĞLIK HAFTASI

Dünya milletleri, sağlık işlerinde birbirlerine yardımcı olmak için, Birleşmiş Milletler Örgütüne bağlı olarak 7 Nisan 1947'de Dünya Sağlık Teşkilatını kurmuşlardır. Bu nedenle her yıl Nisan ayının yedinci günü "Dünya Sağlık Günü" olarak kutlanır. Her yıl 7-14 Nisan arası "Sağlık Haftası" olarak kabul edilmiştir.

Dünya Sağlık Teşkilatı, şimdiye kadar birçok hastalık üzerinde araştırmalar yapmıştır. Ayrıca geri kalmış bölgelerde de çalışmalar yapmış ve muhtaç durumda olanlara yardım götürmüştür. Ülkemizde bu kuruluşa üyedir.

Türkler, yüzyıllardan beri sağlığa çok önem veren bir millettir. İçinde cami, hamam, hastane ve (darüşşifa) şifa evleri bulunan külliyeler oluşturarak insan sağlığına gereken önemi verdiler. Dünya çapında tanınmış İbni Sina ve Mazhar Osman gibi hekimler yetiştirdiler. Cumhuriyet döneminde de sağlık alanında büyük gelişmeler sağlandı. Bizlerde bu konuda üzerimize düşeni yapmalıyız. Sağlıklı olmak için, sağlık bilgilerini öğrenerek uygulamak, spor yapmak, sağlığa uygun beslenmek, temizliğe dikkat etmek, hastalıklardan korunmak, mevsime göre giyinmek ve hastalıklarda en kısa zamanda tedavi gereklidir.

Sağlık konusu, yalnız kişiyi değil, milleti hatta tüm insanlığı ilgilendiren bir konudur. Sağlığı yerinde olan insanlar mutludur. Ülke ekonomisine daha fazla katkıları vardır. Rahatça çalışıp bol kazanç elde ederler. Sağlıklı ve mutlu insanlardan da sağlıklı ve varlıklı milletler meydana gelir. O halde sağlığımızı korumakla bir vatandaşlık görevimizi de yerine getirmiş oluruz.

KANSER HAFTASI

Kanser bir hücre hastalığıdır.

Vücudumuzu oluşturan en küçük yapı taşlarına hücre denir. İnsan belli bir yaşa kadar büyür. Büyüme vücut hücrelerinin devamlı çoğalması sonunda olur. Amaç dışı çoğalmalar, organlarda fazlalıklar oluşturur. Bunlara ur denir. Vücudun hücrelerinin herhangi birinde beklenmedik bir zamanda bir çoğalma başlamakta böylece kanser tehlikesi baş göstermektedir.

Hücrelerin bazı nedenlerden dolayı karakter değiştirip amaçsız ve düzensiz çoğalması kanser denilen kötü tabiatlı urları oluşturur. Bu urlar devamlı büyür, büyüdükçe de bulundukları yerlerdeki normal dokuları tahrip ederler ve vücudun diğer yerlerine de yayılırlar.

Kanser, erken teşhis konulur ve uygun tedavi yapılırsa iyileştirilebilen bir hastalıktır.

Başlıca üç tedavi yöntemi vardır. Bunlar; Işın, ameliyat ve ilaç tedavisidir.

Bu tehlikeli hastalığa karşı insanların duyarlılığını artırmak ve kanserle mücadele yöntemlerini yaygınlaştırmak için her yıl 1-7 Nisan tarihleri arasında "Kanser Haftası" düzenlenir.

SAKATLAR HAFTASI

Sevgili arkadaşlar, doğuştan veya bir kaza sonucu hareket organlarıyla, görme, işitme ve benzeri organlarının herhangi birini kullanamayan kimselerle, akıl hastalarına "sakat" denir.

Eski çağlarda bazı toplumlarda, sakatlara karşı çok acımasızca davranılmıştır. Hatta bazı yerlerde yaşama ve vatandaşlık hakları bile ellerinden alınmıştır.

Ortaçağ'dan sonra sakatlara karşı olumlu davranışlar gelişmeye başlamıştır. Sakatlar için özel okullar açılmaya başlamıştır.

Sakatlık suç değildir. Onlarında güçleri oranında yapabilecekleri işler vardır. Onlara gereken değeri vermeli ve topluma kazandırmak için elimizden geleni yapmalıyız.

Yurdumuzda her yıl 10-16 Mayıs tarihleri "Sakatlar Haftası" olarak kabul edilmiştir. Hafta boyunca toplumun sakatlara karşı nasıl davranması gerektiği konusunda bilgiler verilmektedir.

TRAFİK HAFTASI

Taşıt araçları, günden güne artan ihtiyaçlarla hayatımızda büyük bir yer tutarlar. Ancak faydaları yanında bir çok zararları da vardır. Her gün kazalar meydana gelmekte ve bir çok can kaybı olmaktadır. Maalesef ülkemiz trafik kazaları bakımından dünyada en ön sıralarda yer almaktadır.

Halbuki taşıt araçları insanların yaşamını kolaylaştırmak için yapılmıştır. Trafik kurallarına uyduğumuz oranda kazalar azalacaktır. Kazalar azaldığı ölçüde mal ve can kaybı azalacaktır. Şimdiye kadar uygulanan önlemlerde göstermiştir ki, trafik kazalarını önlemenin en köklü çözümü eğitimidir.

Bu amaçla her yıl Mayıs ayının ilk cumartesi günü başlayan hafta "Trafik Haftası" ilan edilmiştir. Hafta boyunca tüm iletişim araçları kullanılarak, yaygın bir şekilde topluma trafik eğitimi verilmektedir. Trafik polisleri önemli yerlerde trafik konusunda bilgilendirici sergiler açmakta ve bizzat ilgilenerek bizlere trafik kurallarının önemini anlatmaya çalışmaktadırlar.

ANNELER GÜNÜ

Amerika'nın, Philadelphia kentinin Grafton kasabasında dünyaya gelen Anna Jarvis adında bir kız çocuğu, 1906 yılında, canından çok sevdiği annesini kaybetti. Jarvis'in içine büyük bir acı çökmüş, tamamen yalnız kalmış ve günlerce gözyaşı dökmüştü.

Aradan günler geçmiş, fakat annesini bir türlü unutamamıştı. Üzüntü içerisinde geçen günlerde şöyle bir düşünce geliştirdi; Dünyanın bir çok yerinde, bir çok kimseler doğum ve önemli günlerini kutluyorlar. Neden bizleri dünyaya getiren hepimizin çok sevdiği annelerimiz için böyle bir gün yok? Senenin bir gününü, anneler günü olarak ayırmak mümkün olmaz mı? Jarvis'in düşünceleri, arkadaşları arasında da beğeni ile karşılanmıştı. Jarvis ve arkadaşlarının çabaları ile ilk defa 1907 yılında Amerika'da Anneler Günü kutlandı. Bu güzel örnek zamanla tüm dünya ülkelerine yayılarak kutlanmaya başladı. Ülkemizde Anneler Günü 1955 yılından bu yana kutlanmaktadır. Artık dünyanın her yerinde Mayıs ayının 2. Pazar günü Anneler Günü olarak kutlanmaktadır.

TURİZM HAFTASI

Dünyamızda turizm, ekonomik ve sosyal açıdan giderek büyüyen bir sektör haline gelmiştir. Bir çok ülkenin en büyük ekonomik gelirini, turizm gelirleri oluşturmaktadır.

Üç tarafı denizlerle çevrili olan ülkemiz, doğal güzellikleri açısından adeta bir yeryüzü cennetidir.

Yeryüzünde dört mevsimin birden yaşandığı ender topraklardandır.

Toprakları üzerinde barındırdığı bir çok bitki ve hayvan sadece Anadolu'da yaşamaktadır.

Yurdumuz, binlerce yıldır bir çok medeniyeti barındırmıştır. Bazı yörelerimizde yapılan kazılarda, aynı yerde üst üste bir kaç medeniyetin kalıntılarına rastlandığı bile olmuştur. El değmemiş doğal güzelliklere ve tertemiz plajlara sahiptir.

İşte tüm bunlardan dolayı ülkemiz açısından turizm çok önemlidir.

Topluma, turizmin milletlerin ekonomik ve sosyal hayatlarındaki önemini benimsetmek, onların yurdumuzda turizmin gelişmesine katkıda bulunmaları ve tanıtımları amacıyla her yıl 15-22 Nisan tarihleri arasında "Turizm Haftası" düzenlenmektedir. Hafta dolayısıyla çeşitli araçlar kullanılarak, turizmin önemi ve turistlere nasıl davranılması gerektiği konusunda eğitim verilir.

Sevgili arkadaşlar, turizmin ekonomimiz açısından ne kadar önemli olduğunu iyi kavramalı ve yurdumuzun tanıtımı için elimizden gelen her şeyi yapmalıyız.

DOĞADAKİ ÇEVİRİMLER

Sevgili arkadaşlar, doğadaki tüm canlılar, dünyanın yüzeyinde ya da yüzeye çok yakın ince bir toprak katmanında yaşarlar. Güneş enerjisi dışındaki tüm gereksinimlerini bu katmanın içerdiği kaynaklardan karşılarlar. Eğer yaşamın sürmesi için gerekli olan su, oksijen ve diğer maddeler sadece bir tek kez kullanılsaydı şimdiye kadar hepsi çoktan tükenmiş olurdu.

Tabiatın tüm işlevlerinin çevrimler halinde düzenlenmiş olması bu işlevlerin sonsuza kadar yinelenmesini sağlamaktadır. Hava, su, toprak, bitkiler ve hayvanlar arasında sürekli bir alışveriş olması yeryüzünün tüm zenginliklerinin tekrar tekrar kullanılabilmesine ve böylelikle yaşamın sürmesine olanak verir.

Canlıların yaşamını sürdürebilmeleri için en önemli öğelerden biri olan oksijen atmosferde serbest olarak yüzde yirmibir oranında bulunan bir gazdır. Oksijen ayrıca su ve karbon çevrimlerinin de ayrılmaz bir parçasını oluşturur. Karbon ve azot yaşamsal önem taşıyan elementlerdir. Yaşamın sürmesi için gerekli olan diğer maddeler arasında fosfor, kükürt ve kalsiyum gibi mineraller ile daha az miktarlarda olmak üzere demir ve çinko gibi elementler yer alır. Bunlar yeryüzündeki tüm canlıların yaşamak ve gelişmek için gereksinim duydukları enerjiyi sağlarlar ve hücrelerin sürekli olarak yenilenmesine hizmet ederler.

Su çevrimi

En önemli yaşam kaynağı sudur. Tüm canlıların yüzde yetmişbeş'i sudan oluşur. Denizler, karalar ve hava arasındaki su alışverişi, yeryüzünde yaşamın var olmasını sağlayan koşulları sürekli kılar.

Su çevrimi nasıl oluyor?

Bulutlar yüksek yerlerde soğuk hava ile karşılaşır ve yoğunlaşma ile oluşan su damlacıkları yağmur ya da kar biçiminde yeryüzüne iner.

Su buharı soğuyup yoğunlaşınca bulutları oluşturan su damlacıklarına dönüşür.

Yeryüzüne inen suyun bir bölümü dereler ve ırmaklarla denize geri döner.

Bir bölümü göllere karışır ya da yeraltına akar.

Bitkiler ve hayvanların gövdeleri su içerir. Ölüp çürüdükleri zaman bu su çevrime geri döner.

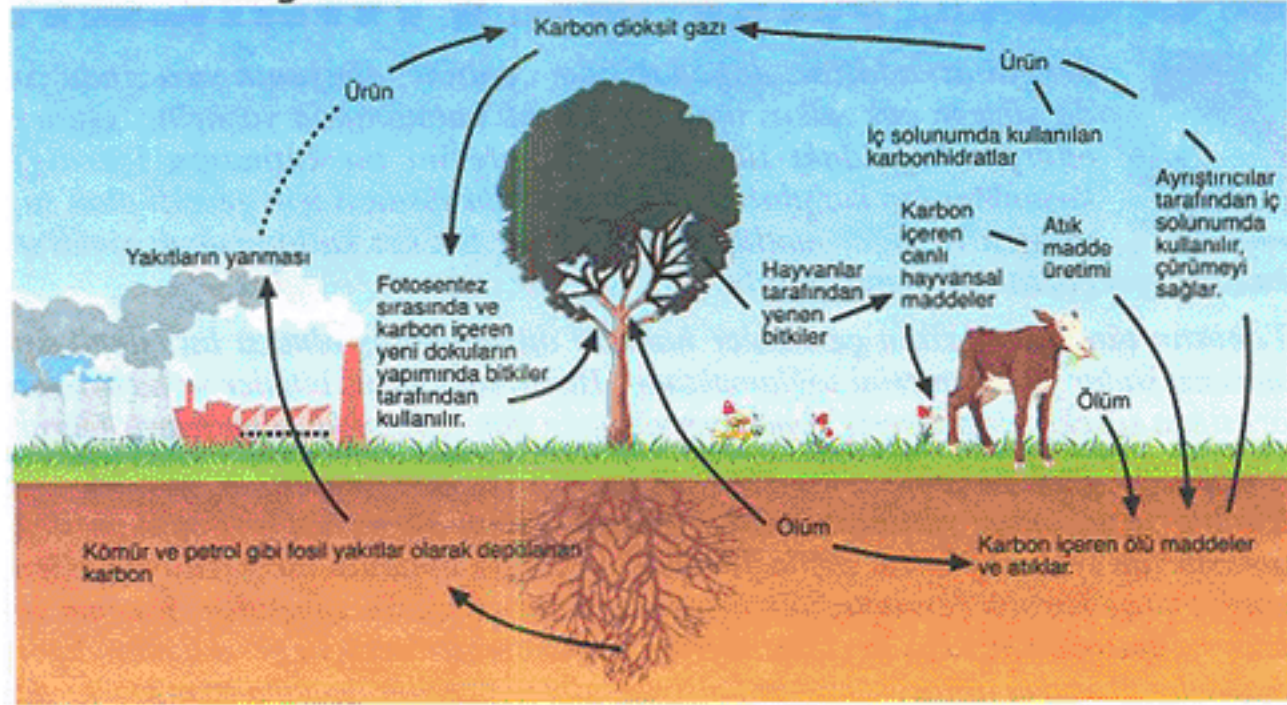
Bitkilerin kökleriyle topraktan çektiği suyun büyük bir bölümü, yaprakların yüzeyinden buharlaşarak havaya karışır.

Güneş, toprağı, ırmakları, gölleri ve denizleri ısıtarak suyun buharlaşıp tekrar havaya yükselmesini sağlar.

Karbon çevrimi

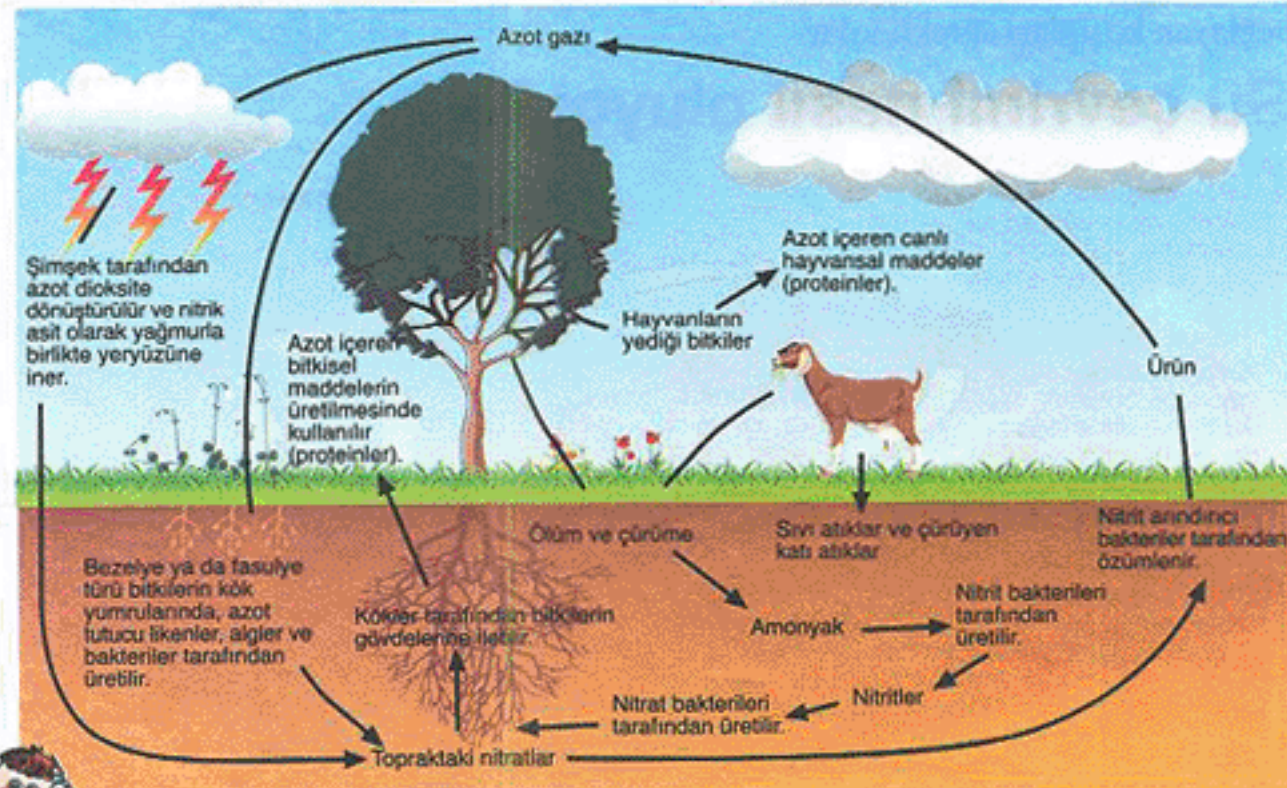
Karbon elementi toprak, atmosfer ve canlılar arasında çeşitli biçimler olarak dolaşır.

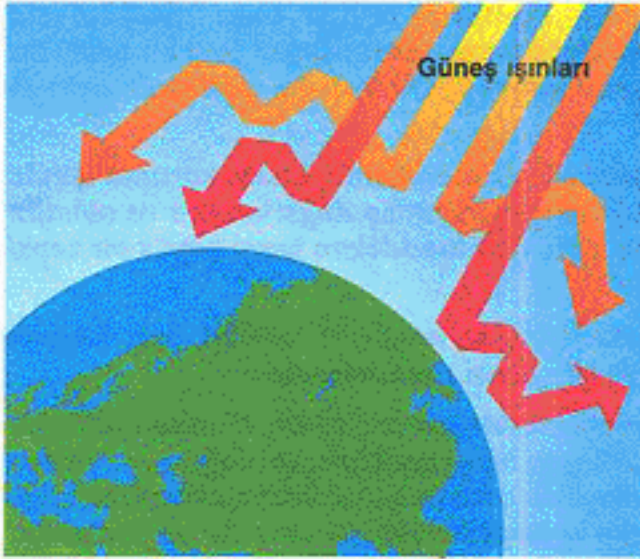
Azot çevrimi

Tüm canlıların büyümek için gerekli olan proteinleri üretebilmek üzere azota (nitrojen) gereksinimleri vardır.

Azot oldukça karmaşık bir yoldan sağlanır. Soluduğumuz havanın yaklaşık olarak yüzde yetmişsekiz'ini oluşturmaya karşın canlılar tarafından gaz biçimiyle kullanılmayan azotun önce nitritlere daha sonra da nitratlara dönüşmesi gereklidir.

Sera etkisi

Karbon dioksit yeryüzünden atmosfere yansıyan uzun dalga boyundaki ışınları tutarak yeryüzünün ısınmasına yol açar

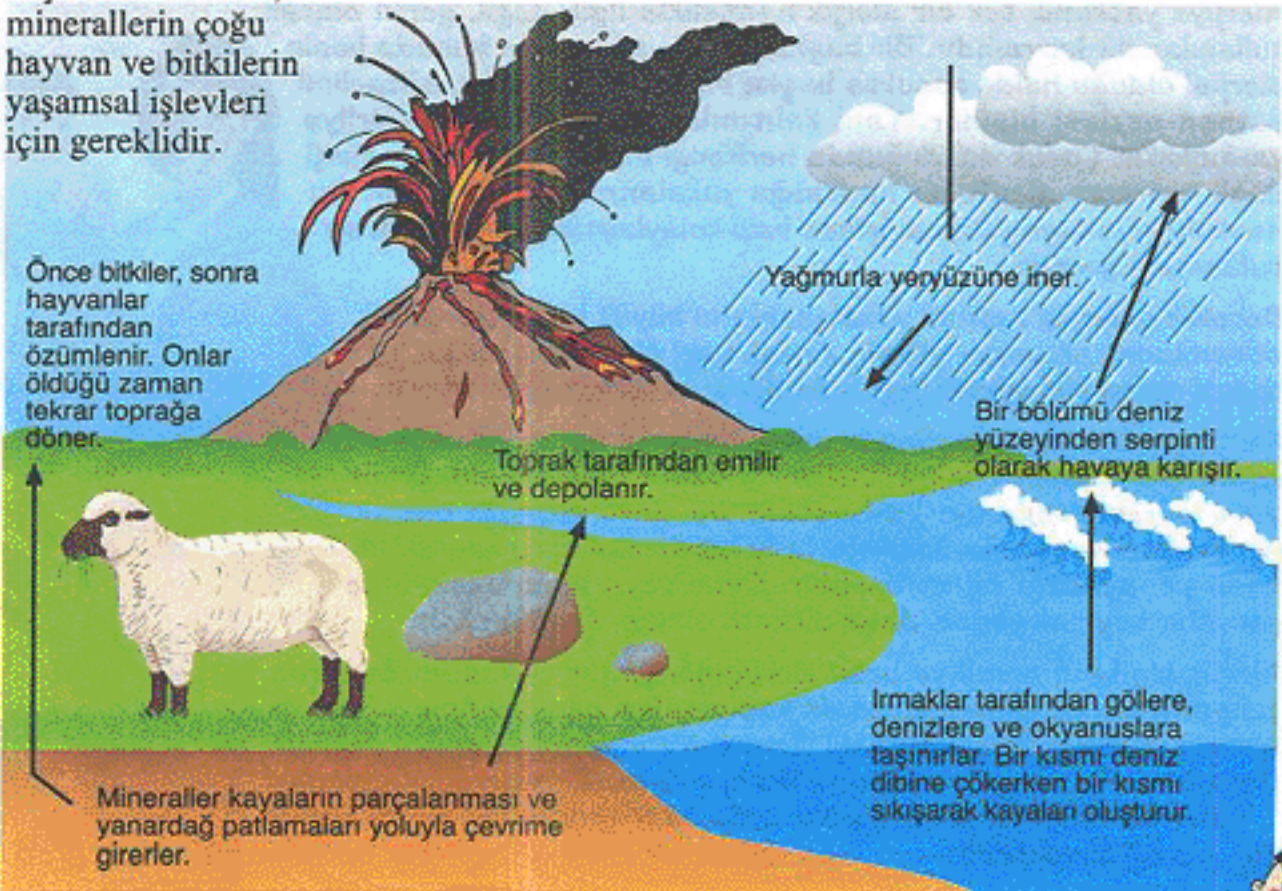
Atmosferdeki karbon dioksit, sera etkisi adı verilen bir yolla güneş ısısını tutarak yeryüzünün ısınmasında önemli bir rol oynar. Endüstrileşme sonucu fosil yakıt kullanımının artması, atmosferdeki karbon dioksit oranını çok yükseltmiştir. Dünya çapında sıcaklık artışının gelecekte dünyamızı nasıl etkileyeceği kesin olarak bilinmemekle birlikte, uzmanlar artışın sürmesi durumunda kutuplardaki buz kütlelerinin erimesi sonucu denizlerin yükselerek kıyıları sular altında bırakacağını, buna bağlı olarak da tüm dünya ikliminde ve tarımda önemli değişikliklerin ortaya çıkacağını ileri sürmektedirler.

Karbon dioksit düzeyinin daha da yükselmesi, ancak yenilenebilir enerji kaynaklarına yönelinmesi ve enerjinin daha etkin biçimde kullanılması ile önlenabilir.

Mineral Çevrimi

Fosfor ve demir başta olmak üzere, minerallerin çoğu hayvan ve bitkilerin yaşamsal işlevleri için gereklidir.

Mineralleri dünyamızın kendisi ya yüzeyden ya da yanardağların patlaması sonucu yeryüzünün derinliklerinden üretir.

ALERJİ

Sevgili arkadaşlar,

Alerji, bazı kişilerin belirli bazı maddelerle karşılaştıkları zaman gösterdikleri özel bir tepkidir.

Bu tepki canlının bağışıklık sisteminden kaynaklanır ve bir hastalık biçiminde ortaya çıkar.

Çoğu insanda ve zamanın büyük bir bölümünde bağışıklık sistemi vücudu koruma işinde başarıyla çalışır. Ancak bu sistem bazen aldığı sinyalleri yanlış değerlendirir ve aslında zararsız olduğu halde zararlı antijenler olarak algılanan maddelere karşı büyük bir tepki gösterir.

Alerjiye yol açan başlıca maddeler; çiçek tozları, ilaçlar, ameliyat iplikleri, toz, hayvan kılı, bakteriler, mantarlar, besinler, boyalar ve kimyasal maddelerdir.

Alerjik hastalıklar, sebepleri ve klinik özellikleri açısından çok çeşitlidir. Vücudun yalnızca bir sistemini (solunum, sindirim, deri vb) etkileyen bölgesel tipleri olduğu gibi, birden çok sistemi etkileyen yaygın tipleri vardır. Kolaylıkla ortaya konabilecek sebeplere bağlı olarak gelişebileceği gibi, bilinmeyen bir sebebe veya psikolojik duruma da bağlı olabilir. Alerji bazen hayatın ilk yıllarında ortaya çıkar. Bu nedenle kolaylaştırıcı etkenlerle karşılaştığında alerji gelişme tehlikesi yüksek olan çocukların önceden saptanması çok önemlidir.

Alerji teşhisi zamanında koyulursa iyileşme olasılığı yüksektir. Yeterli ve doğru tedaviyle hastalığın ağırlaşması önlenabilir.

Alerjilerde kalıtsal yatkınlığın söz konusu olduğu kesinlikle bilinmektedir. Günümüzde bazı özel inceleme yöntemleriyle kalıtsal özellikler saptanarak alerji tehlikesi belirlenebilir.

Alerjiye yatkınlık tek bir alerjik hastalıkla ilgili değil, genel olarak kullanılan bir kavramdır. Bir başka deyişle anne veya babada besin alerjisi olduğu halde çocukta başka bir alerjik hastalık, sözgelimi saman nezlesi olabilir. Yani kalıtımla geçen yalnızca alerjiye yatkınlıktır. Çocuk doğduğunda herhangi bir nesneye karşı alerji değil, yalnızca alerjik bir hastalığa yakalanma eğilimi taşır. Bu hastalığın ortaya çıkması içinse bazı kolaylaştırıcı etkenlerin de bulunması gerekir.

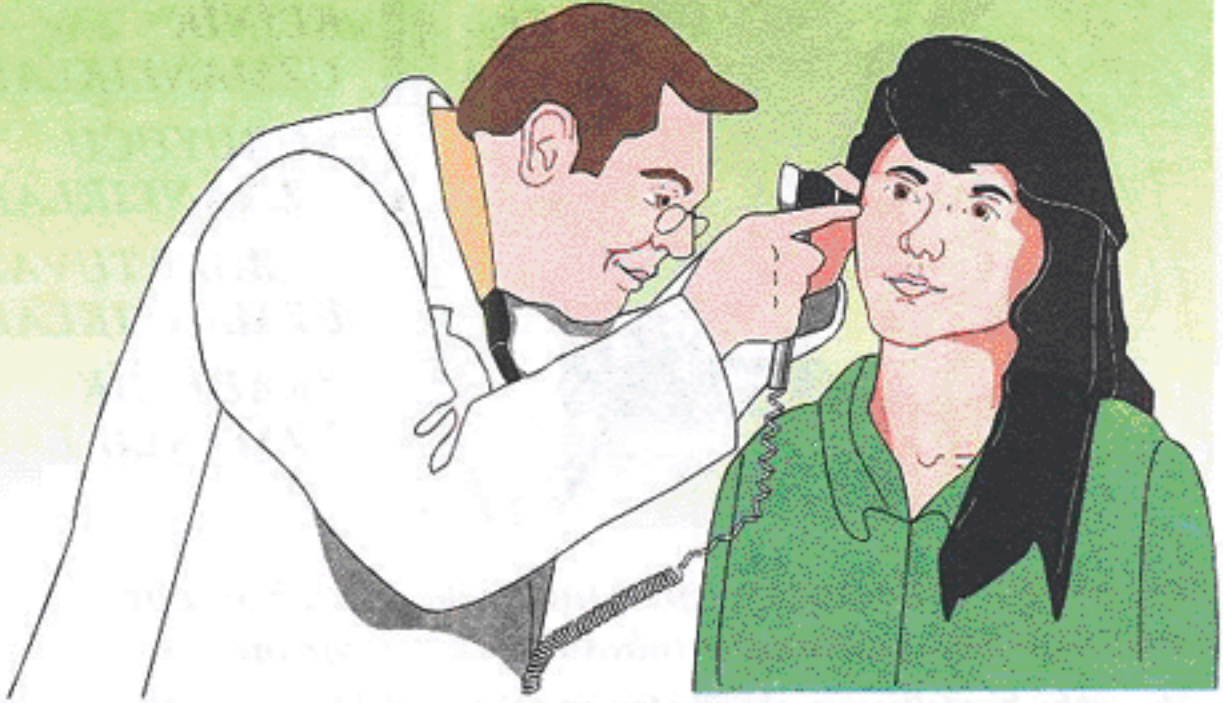
Bebeklik çağında astıma yakalananların büyük bölümü ergenlik döneminde tamamen iyileşir. Ancak bazı olgularda astım, iyi tedavi edilse bile erişkin yaşta da sürer ve tüm yaşamı etkiler.

Alerjik çocuğa küçük yaşlardan güven duygusu aşılayıp bedensel ve zihinsel yeteneklerinin bilincine varması sağlanmalıdır. Ömür boyu sürebilecek olan bu hastalık bir dert kaynağı olarak görülmemeli ve çocuğa, kendisini fazla kısıtlamadan bu hastalıkla nasıl yaşayacağı öğretilmelidir. Oyun veya spor seçiminde yasaklar koymak yerine, daha dikkatli olması önerilmelidir.

Alerjik kişilerin nemli ve hava kirliliğinin yoğun olduğu bölgelerde çalışmaktan ve yaşamaktan da kaçınmaları gerekir. Ama alerjik ve astımlı kişileri yalnızca büro işi yapmaya zorlamak da doğru değildir. Sanayide kullanılan yöntemlerin giderek gelişmesi, çalışma ortamlarının bakım ve temizliğinde sağlanan ilerlemeler seçenekleri büyük ölçüde genişletmektedir.

DOKTOR

Tıp, başta biyoloji ve kimya olmak üzere, bir çok temel ve uygulamalı bilimlerin insan sağlığı için birlikte uygulandığı bir alandır. Bu alanın sahipleri olan doktorlar, genel olarak, insan bedeni ile ilgili fiziki ve psikolojik düzensizliklere teşhis koyarlar. Reçeteler hazırlarlar. Tıbbi ya da cerrahi müdahalelerde bulunurlar. Tedavi yöntemlerinin uygulanması gibi tıbbi sorunlar konusunda araştırmalar yapar, tıp bilimine ve bilgisine ihtiyaç gösteren ilgili görevleri yerine getirirler.

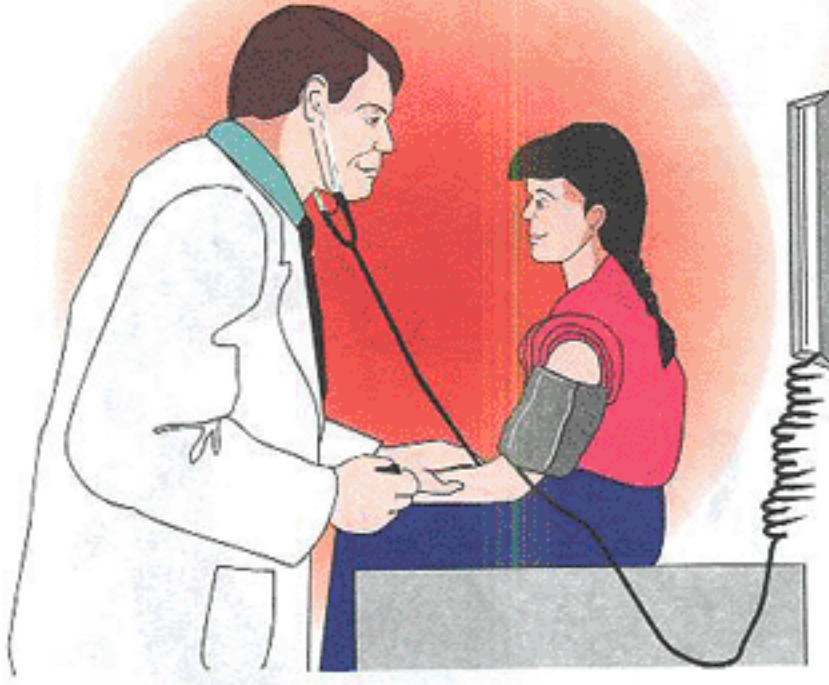
Hekimler, en eski çağlardan beri toplumlarda itibarlı ve saygı duyulan kişilerdir. Bunun nedeni gayet açıktır. İnsanları, sağlıkları bozulduğu zaman hastalıklarını teşhis ve uygun bir tedavi ile sağlığa kavuşturan doktorlardır.

Doktorların eğitimi genel olarak 6 yıldır. Pratisyen bir doktor olmak için klasik tıp öğrenimi en uzun süreli ve yorucu yetişme alanlarından biri olarak düşünülür.

Modern tıp son derece karmaşık ve geniş bir bilgi alanına yayılmış durumdadır. Atom fiziği ve kimyasından, biyolojinin en teorik tartışmalarına kadar, ilgilenmekte ve sonuçlarını insan sağlığı için uygulamaktadır.

Pratisyen olarak tıp fakültesinden mezun olan bir doktor, tıbbın çok çeşitli uzmanlık alanlarından birine yönelebilir. Uzmanlık alanları çok çeşitlidir. Bu uzmanlık alanları, bilim ve teknolojiye hızlı gelişmeye paralel olarak sürekli çeşitlenmekte ve artmaktadır.

Tıptaki uzmanlık alanlarını şu başlıklar altında toplayabiliriz:

**KLİNİK
UZMANLIKLARI
KORUYUCU
UZMANLIKLAR
LABORATUVAR
UZMANLIKLARI
AKADEMİK
UZMANLIKLAR**

Peki sevgili arkadaşlar, tıp konusunda Türk Standardları Enstitüsü'nün çalışmalarından haberiniz var mı?

TSE, sağlık hizmetlerinin aksamadan en çağdaş şekilde yürütmesi için üzerine düşeni yapmaktadır.

Sözelimi; doktorların "A" de bakalım deyip te dilinize bastırıldığı şeyin adı nedir biliyor musunuz? **Bakalım Türk Standardları Enstitüsü bu "şey"i nasıl tanımlamış.**

Adı: Dil Basacağı

Tanımı: Dil basacağı, hasta muayenesi ve ameliyatlarında kullanılan bir alettir.

TSE'nin bu standardı, metalden yapılmış düz ve kıvrık dil basacaklarını kapsamaktadır. Dil basacakları iki sınıftır. Birincisi düz. İkincisi ise kıvrık olandır. Metal dil basacakları TS 2535'de belirtilen paslanmaz çelikten yapılmalıdır. Dil basacakları, föylerde belirtilmiş olan ölçü, tolerans ve biçimlere uygun olarak eksiz metal levhanın işlenmesiyle yapılmalıdır. Serbest kenarlar yuvarlak ve küt olmalıdır. Parlak veya mat olabilir, dalga, çapak, çizgi, çatlak, tırtıl veya oyuk bulunmamalıdır. En şiddetli şekilde korozyona uğrasa bile paslanmamalıdır.

İşte sevgili arkadaşlar, yukarıda çok basit bir örneğini sunduğumuz standard çalışmasında olduğu gibi TSE tıp doktorlarının çalışmalarında da en küçük detaylara kadar itinayla inmektedir.

Sıhhi Tesisatçı

Sevgili arkadaşlar, hemen hepimizin sokağında veya yan sokağında mutlaka bir sıhhi tesisatçı vardır. Peki bu sıhhi tesisatçılar ne iş yapar, biliyor musunuz? Bakınız Türk Standardları Enstitüsü Sıhhi Tesisatı ve Sıhhi Tesisatçıyı nasıl tanımlamış:

Sıhhi Tesisat, yaşam mahallerinde insan sağlığını, konfor ve çevre temizliğinin sağlanmasını amaçlar. Yapılan tasarım çerçevesinde inşaatın yapısına uygun olarak; temiz su, atık su, yağmur suyu yangın söndürme tesislerinin döşenmesi işidir. Tüm bu işler düzenli, güvenli ve ekonomik olarak yapılmalıdır. Gereçler, donatım, cihaz ve armatürler amaca uygun seçilmelidir. Tekniğine uygun olarak montaj yapılmalı, standartlar ve teknolojik kurallara uygun davranılmalıdır.

Sıhhi Tesisatçı, sıhhi tesisatın tasarımını yapar. Ortaya çıkan plana göre detayları uygular. Araç ve gereç seçimini yapar. Fiziksel ve teknik kuralları uygular. Sıhhi tesisat ile ilgili tamir, bakım ve onarımı yapar.

Sıhhi Tesisatçılar: çırak, kalfa, usta ve teknisyen olarak dört sınıfa ayrılırlar.

Çırak: En az İlköğretim okulu mezunu olup, 19 yaşından gün almamış olmalıdır. Çıraklık sözleşmesindeki esaslara göre sıhhi tesisatçılık meslek alanında bu mesleğin gerektirdiği, bilgi, beceri tutum ve davranışlarını, kalfa ve ustanın, eğitim, gözetim ve denetiminde geliştiren ve pekiştiren teknik elemandır.

Kalfa: Çıraklık dönemini tamamlamış, mesleğinin gerektirdiği temel bilgi, beceri, tutum ve davranışlarını kazanmış ve mesleği ile ilgili iş ve işlemleri ustanın gözetim ve denetimi altında yapabilen teknik elemandır.

Usta: Mesleğinin gerektirdiği bilgi, beceri, tutum ve davranışları kazanmış ve bunları mesleği alanında uygulayabilen teknik elemandır. İşi ile ilgili uygulamaları planlayabilmelidir. Uygulama sırasında karşılaşılabileceği problemleri çözümleyebilmelidir. Düşüncelerini yazılı, sözlü ve teknik resim ile açıklayabilmelidir. Mesleği ile ilgili pratik hesaplamaları yapabilmelidir.

Teknisyen: Sıhhi Tesisatçılık alanında, orta öğretim düzeyinde en az 3 yıl örgün eğitim almış diplomalı teknik elemandır. Sahip olduğu teknik bilgiyi el becerisi ile birleştirerek kendisine verilen görevi veya tarif edilen işi, ilgili tüzük, yönetmelik, talimat, fen ve sanat kurallarına göre planlayarak yapabilmeli veya yaptırabilmelidir. İşi ile ilgili problemleri teşhis edebilmeli ve çözümleyebilmelidir.

Nasreddin Hoca

Günlerden bir gün,
komşularından birisi Nasreddin
Hoca'nın kapısına gelmiş.
Kapıyı bir iki tıklattıktan sonra,
bizim Hoca kapıyı açmış

• Ooo... komşum hoşgeldin,
sefalar getirdin. Nasılsın?
Buyur hele.

• İyiyim Hocam,
sağlığınıza
duacıyım.
Girmeyeyim.

• Hocam,
senden bir
isteğim olacak...

• Acaba senin eşiği
bir günlüğüne ödünç
alabilir miyim?

• Almasına al
da komşum...
Eşek ev de yok
maalesef.

Tam bu sırada,
Hoca'nın eŖeęi ahırdan
acı acı anırmaz mı...

Bizim Hoca'nın rengi deęiŖmiŖ.
Gözleri, faltarŖı gibi aılımiŖ.

• Hocam, utanmıyor musun yalan
söylemeye? Koskoca adamsın. Kırk yıllık
komŖuyuz, benden bir eŖeęimi esirgiyorsun.

• Sen ne diyorsun bre gafil adam?
Aksakalımla benim sözöme inanmıyorsun
da, eŖeęin sözüne mi inanıyorsun?

Hoca'nın bu piŖkinlięi karŖısında
ŖaŖıran komŖusu, bir Ŗeycik
diyememiŖ. Gerisingeri dönöüp
söylene söylene evinin yolunu
tutmuŖ.

TEKERLEK

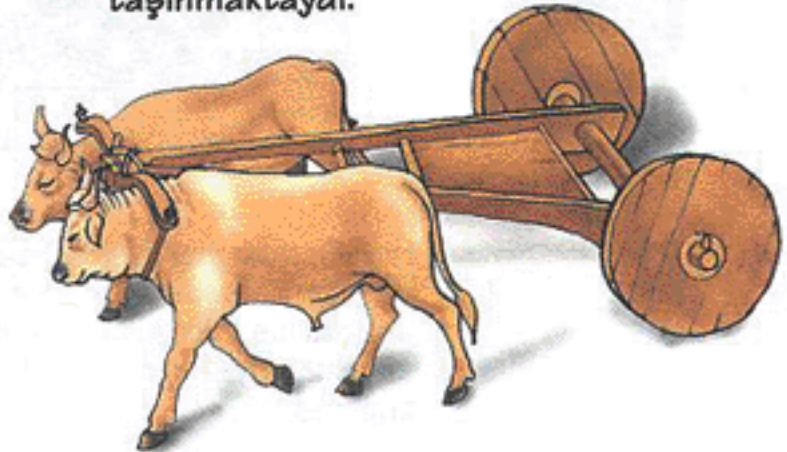

İlk dahi insanın, Milattan en az beşbin yıl önce Mezopotamya civarında yaşadığını kabul etmemiz gerekir. İnsan dehasının yeryüzündeki ilk temsilcisi olan bu adı-sanı bilinmeyen kahraman, tabiatta aynı fikri ilham edecek bir örneği bulunmayan büyük bir buluşla medeniyet yolundaki en büyük çığırını açmış oldu.

Bu buluş, bugün "Tekerlek" adını verdiğimiz, insan zekasının yarattığı ilk büyük eser oluyordu...

O zamana kadar ağır yükler, kızak veya ağaç kütükleri üzerinde çekilerek kaydırılmak suretiyle bir yerden bir başka yere taşınmaktaydı.

İlk dahi insan, yuvarlanan ve kaydırılan ağaç kütükleri yerine, sabit bir mihverin ucunda dönen iki yassı ve yuvarlak tahta konulması fikrini bulmuş ve bunu tatbik etmişti.

İşte böylelikle "Tekerlek" insanoğlunun yaşantısına karışmış oldu. Bu tekerleğin sayesinde insanlık, uygarlık yolunda daha büyük bir hızla ilerlemeye başladı.

Sümerler'in Fırat Nehri kıyılarındaki ünlü başkentleri Ur şehrinde yapılan kazılarda ele geçirilen ilk tekerleklerin, yuvarlak olarak keşilmiş iki yassı ağaçtan ibaret olduğu anlaşılmaktadır.

Tekerleğin bulunuşu ile insanoğlu arabaya da sahip oldu. Bu arabalar sayesinde taşımada insan gücünün yerini hayvan gücü almaya başladı. Böylelikle ulaşım işinde büyük bir kolaylık kendiliğinden ortaya çıkmış oldu.

İki ya da dört tekerlekli arabalar bir saltanat sembolü olarak görülmeye başladı. Bazı yerlerde kutsal bir değer kazandı. Hatta bir takım medeniyetler ölen krallarını arabalarıyla gömmeyi adet haline getirdiler.

İki ya da dört hayvan tarafından çekilen arabalar, kısa bir zaman sonra savaşlarda da insanların en büyük yardımcısı haline geldi.

Sümer ve Babiller'in kullandıkları ilk tekerlekler, bugün Anadolu'nun bazı bölgelerinde halen kullanılmakta olan kağnıların tekerleklerini andırmaktaydı.

Milattan ikibin yıl önce Mısırlılar, bugünkülere pek benzeyen ve dört ayrı çubuk ile ortadaki mile bağlanan çember şeklindeki tekerlekleri kullanmaya başladılar. Daha sonra Etrüskler ortası oymalı tekerlekleri ortaya çıkardılar.

1845 yılında tekerlek üzerinde çok büyük bir değişiklik yaşandı. Şehirler büyümüş, yollar açılmış ve vasıta sayısı adamakıllı artmıştı. Bunların sokakta çıkardığı gürültü artık çevreye büyük bir rahatsızlık veriyordu. Robert William Thompson adında bir İngiliz, buna bir çare buldu. Tekerleklerin üzerine, demir yerine lastik kapladı. Böylelikle demir tekerleklerin sokakları kaplayan kulakları sağır edici gürültüsü birden bire kesiliverdi.

İlk lastik tekerlekler 1846 yılında İngiliz Kraliyet arabalarında kullanıldı. 1888 yılında hava ile şişirilen ilk lastikler piyasaya çıktı.

23 NİSAN

Moderato Söz ve müzik: Salıp Egüz

1. San ki her tarafta var bir düğün
Çünkü en şerefli en mutlu gün
Bugün Yirmi üç Nisan
Hep neşeyle doluyor insan

2. İşte bugün bir meclis kuruldu
Sonra hemen padişah kovuldu
Bugün Yirmi üç Nisan
Hep neşeyle coşuyor insan

**Sanki her tarafta var bir düğün
Çünkü en şerefli en mutlu gün**

**Bugün Yirmi Üç Nisan
Hep neşeyle doluyor insan**

**İşte bugün bir Meclis kuruldu
Sonra hemen padişah kovuldu**

**Bugün Yirmi Üç Nisan
Hep neşeyle doluyor insan**

**Bugün Atatürk'ten bir armağan
Yoksa tutsak olurduk sen inan**

**Bugün Yirmi Üç Nisan
Hep neşeyle doluyor insan**

Lale

Lalenin çok eski dönemlerden beri Türk kültüründe büyük önemi

vardır. Hatta bazı Lale türlerini Türklerin göçleri esnasında Orta Asya'dan Anadolu'ya taşıdıkları kesinleşmiştir. Bugün laleyle birlikte anılan Hollanda'ya ilk Lale soğanları Anadolu'dan götürülerek çoğaltılmıştır. Günümüzde Hollanda da suni olarak üretilen birçok Lale türü vardır.

Lale soğangillerdendir. Renkleri çoğunlukla gül rengi, ya da beyaz ve kırmızı çizgilidir. Genel olarak Mart sonundan Mayıs sonuna dek çiçek açarlar. Bakım sayesinde bu zaman sonbahara kadar uzayabilir. Ortalama boyları 25 ila 35 santim arasında değişir. Bazı özel türler 70 ila 80 santim boyuna erişebilirler. En makbul çeşitleri: Buket Lalesi, Gül Kraliçesi, Hollanda Lalesi, Mendel Lalesi, Breder Lalesidir.

Laleler soğanlar gibi üretilir. Bu soğanlar ince kumlu ve yaprak çürüntüsü toprakla dolu tahta sandıklara ya da saksılara, güneşli veya yarı güneşli olmak üzere başları yukarı doğru, üçte ikisi toprağa sokularak dikilir. Toprağa gübre katmak gerekir. Laleler iyi ve düzgün sulanmalıdır. Sulandıktan sonra kasalar çok sıcak olmayan kuytu yerlere yerleştirilmelidir. Kırmızı Laleler, güneşte fazla kalırlarsa yanar ve siyahlaşırlar. Soğanlar çiçek açınca Laleleri kesip vazoya yerleştirebiliriz. Kısa zamanda Lale yetiştirmek isteyenler soğan saksılarını cam seralarda tutmalıdırlar. Lale yetiştirmek sadece profesyonel kişilerin yapacağı bir iş değildir. Bizler de bahçelerimizi birkaç Lale saksısı ile kolayca süsleyebiliriz. Bunun için soğanları Eylül'den başlayarak kasalara dikmek gerekir. 10-12 santimlik bir saksı için 3 soğan dikmek yeterlidir. Saksılarda bir su deliğinin bulunması yeterlidir.

Soğanları ektikten sonra iyice sulamak ve yaklaşık 10 derecelik bir ısıda saklamak gerekir. Kumlu ve yaprak çürüntülü topraklar yeğlenir. Bu

Lale, Osmanlı İmparatorluğunun Sefahat döneminde büyük saygınlık gören çiçeklerdendi.

Lale Devri, bu çiçeğin adını ölümsüzleştirmiştir.

Lale ve soğanın kesiti

şekilde 7-8 hafta beklenir. Kökler çoğalmaya başlarken ve yapraklar gözükmeye başladığında ortamın 17-20 dereceye kadar ısıtılması gereklidir. Laleler güneşe çıkarıldıkları ilk günler yavaş yavaş sonra çoğaltılarak sulanmalıdır. Bu işlem çiçeklerin açmasına kadar devam eder.

ÖNCÜ ÇOCUK anlatıyor

Merhaba sevgili arkadaşlar

Sizlere bu sayımızda Ankara merkez binamızda bulunan TSE Elektronik Laboratuvarlarını tanıtacağım.

Elektronik Laboratuvarı, altı ana bölüm halinde hizmet vermektedir.

Bu bölümler, konuları ile ilgili alanlarda belgelendirme ve standard hazırlama çalışmalarına katkıda bulunmaktadır.

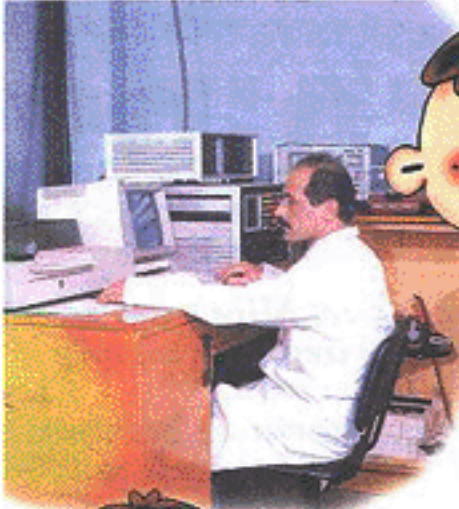
- 1 Radyo, TV Alıcıları ve Diğer İletişim Cihazları
- 2 Ses Frekansı Cihazları ve Elektroakustik
- 3 Endüstriyel Elektronik Cihazları
- 4 Kablolar ve Bileşenler
- 5 Elektromanyetik Uygunluk ve Antenler
- 6 Araştırma Geliştirme

RADYO ve TELEVİZYON

Bu bölüm de, faraday kafesine yerleştirilmiş vericiler dahil, komple deney setleri vasıtası ile televizyon ve radyo alıcıları üzerinde performans ve fonksiyon testleri yapılmaktadır.

Ses ve görüntü kalitesini kontrol eden bir çok deneyler yapılarak ürünlerin kalite kontrolü yapılmaktadır.

Kuruluşların, üretim kalitesini yükseltmek amacıyla yaptıkları çalışmalarada katkıda bulunmaktadır.

ELEKTROMANYETİK ENTERFERANS

Bu bölümde bulunan komple Elektromanyetik Enterferans Seti yardımıyla radyo alıcıları, televizyon alıcıları, bilgisayar ve monitörleri değişik amaçlı güç kaynakları ve benzeri elektronik cihazlar ile yapısında elektrik motoru bulunan çamaşır makinası, vantilatör, saç kurutma makinası, elektrik süpürgesi ve benzeri elektrikli ev aletlerinin bağlı bulundukları şebekeye ve havaya yaydıkları elektromanyetik gürültüler seyyar veya sabit olarak ölçülmektedir.

TELEFON DENEYLERİ

Telefon seti ve grafik kaydedici yardımıyla telefonların performans ve elektriksel deneyleri gerçekleştirilmektedir. Bu set yardımıyla üreticiler tarafından yapılan prototipler kısa zamanda test edilmektedir.

ELEKTROAKUSTİK

Elektroakustik Laboratuvarında; hoparlör, mikrofon ve benzeri cihazların ses frekans bölümleri üzerinde yanda gördüğünüz çınlamasız odada elektriksel ve akustik ölçümler yapılmaktadır.

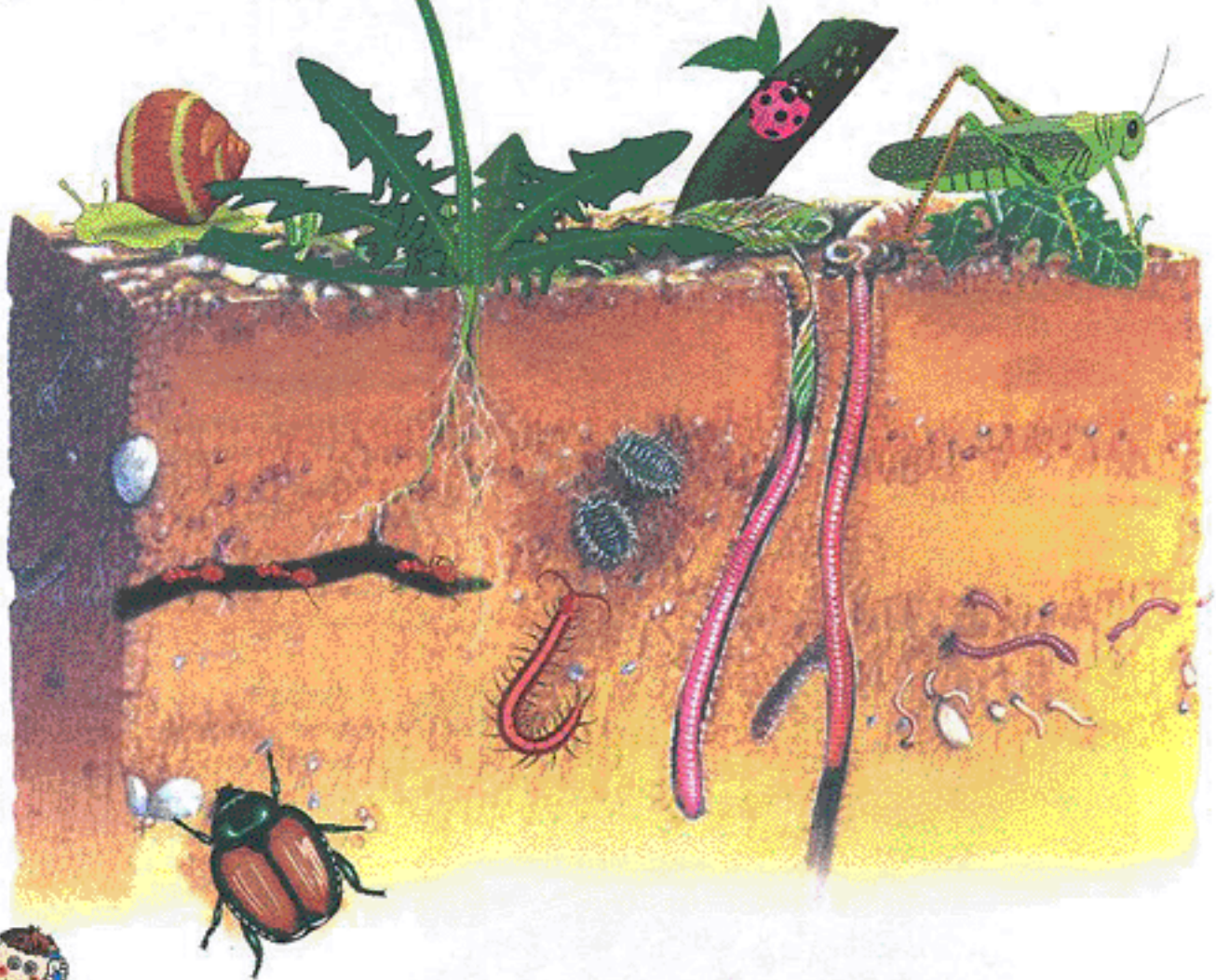
Ayrıca bu laboratuvarında ev ve bürolarda kullanılan cihazların akustik gürültü ölçümleride yapılmaktadır.

TOPRAK NEDİR?

Toprak; taş, kum ve kil katmanlarından oluşur. Milyonlarca yıl süren bir zaman içerisinde, kayaların su ve rüzgâr etkisiyle aşınıp parçalanması ile oluşmuştur.

Toprağın verimliliğinin uzun süreli olması, üzerinde barınan bitki ve hayvan varlığının artıklarına bağlıdır. Bitkisel ve hayvansal artıkların zaman içerisinde çürümesinden humus ortaya çıkar. Toprağın en üst katmanı humus yönünden çok zengindir. Humus zaman içerisinde minerallere dönüşür. Tüm canlıların gelişmek için minerallere ihtiyacı vardır. Bitkiler topraktaki mineralleri özümseyerek güçlenirler. Solucanlar ve bazı canlılar minerallerin toprağa karışmasına yardım ederler. Bitkilerin büyümesi için toprağın yanı sıra hava ve su gereklidir. Solucanların açtığı tüneller havanın ve suyun toprağın içine girmesini sağlar.

DENEY Bir solucanın toprakta nasıl çalıştığını izleyelim.

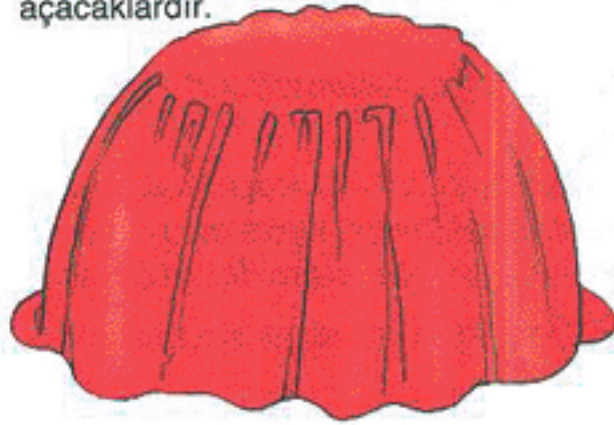
Bir kavanozun içerisine bir kat toprak, bir kat kum koyarak üst üste dört kat oluşturun.

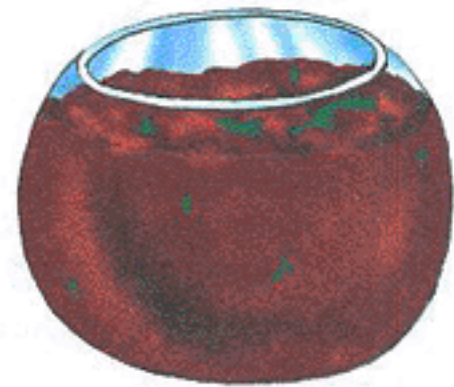
En üste bir kaç tane yaprak yerleştirin. Daha sonra kavanozun içine birkaç solucan koyun.

Tüm bunlar bittikten sonra kavanozun üzerini içeriye ışık giremeyecek şekilde kapatın. Solucanlar toprağın içerisinde tüneller açacaklardır.

Bir kaç gün sonra açtığınızda kum ile toprağın birbirine karışmış olduğunu göreceksiniz.

Topraktaki besinler

Çiftçiler, kimi zaman bitkileri her yıl aynı yere ekerler. Böylece toprakta o bitkiyi besleyen mineraller bir süre sonra tükenir.

Bunu önlemek için tarlalarda her yıl aynı bitki yetiştirilmemeli ya da toprak bir yıl dinlendirilmelidir.

Toprağın besinler açısından zenginleştirilmesi amacıyla içine hayvan gübresi ya da bitkisel gübre karıştırılır.

Bitkisel gübreler; ölü bitkilerin atılmayıp bir yerde biriktirilmesi ve zamanla çürümesi ile oluşur.

Toprak çeşitleri

Kumlu toprak, su içinden süzülüp geçtiği için kuru kalır. Kumlu topraklarda çöl bitkileri yetişir.

Killi toprak suyu tutar, sürekli ıslak ve yapışkan kalır.

Sebze ve meyveler koyu renkteki zengin topraklarda yetişir. Bu topraklar su tutma özelliği olan humuslu ve verimli topraklardır.

KENDİNİ BEĞENEN YILAN

Toprağın altı ayrı bir dünyadır çocuklar. Orada o kadar çeşitli hayvan ailesi vardır ki; Karıncalar, yılanlar, köstebekler, solucanlar ve bunlar gibi bir sürü hayvanlar.

İşte bunlardan solucan ailesi yer altındaki yollarında ilerlerlerken, yılanla karşılaşır. Yılan kendi cüssesi ve güzelliğine bakarak, solucanlara;

• “Çekilin yolumdan ben çok güzel ve uzunum. Bana yol vermelisiniz” der.

Zavallı solucan ailesi yavrularını kenara çekerek ve korkarak yılanın upuzun vücudunun süzülerek geçmesini beklerler. Ama bu olaya çok üzülürler. Yolda köstebeğe rastlar ve ona durumu anlatırlar. Köstebek;

• “Geçen gün bana da aynısını yaptı. Ona öyle bir ders vermeliki aklı başına gelsin”

Beraber düşünüp yılanla bir oyun oynamaya karar verirler. Birlikte yılanla gidip;

• “Biliyor musun yılan kardeş, yeryüzünde bir yemek ziyafeti varmış bizleri oraya davet ettiler” der demez, yılan çok kızar.

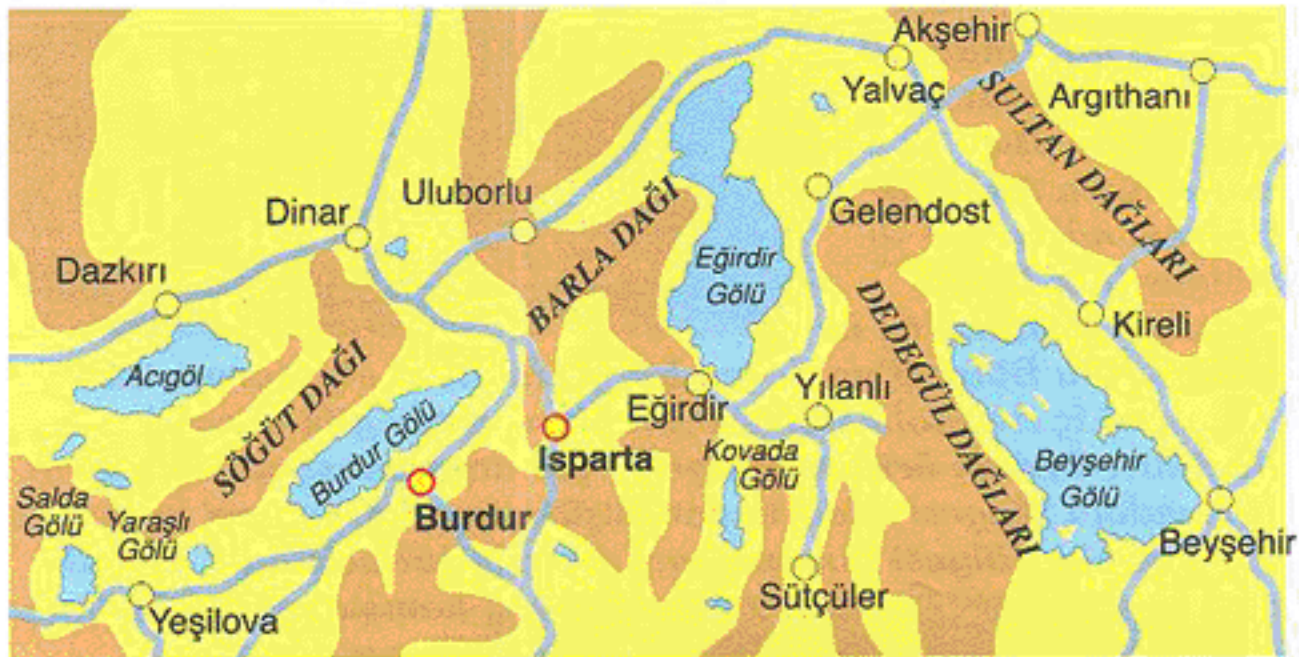
• “Beni niye davet etmediler” deyip hızla yeryüzüne çıkar. Yukarıya çıktığında ise gökyüzünde avını gözlemekte olan bir kartal hızla gelip yılanı kaptığı gibi gözden kaybolur.

Bizim solucan ailesi ise;

• “Önüne bakmayan kör kuyuyu asla göremez” deyip, topluca evlerine dönerler.

GÖLLER YÖRESİ

Akdeniz Bölgesi'nin batısındaki Antalya Bölümü'nün iç kesiminde, irili ufaklı çok sayıda gölün yer aldığı coğrafi birime; Göller Yöresi denir.

Isparta ve Burdur illerimiz tümüyle bu yörenin içinde kalır. Bunlara komşu olan illerden Denizli, Afyonkarahisar, Konya ve Antalya'nın bazı kesimleri de Göller Yöresi'ne girer. Eskiden buraya, Eğirdir'de beylik kuran Hamidoğulları'ndan esinlenerek Hamid, Hamideli ya da Hamiteli adı verilmişti. Daha sonra coğrafi özelliğini yansıtan Göller Yöresi adı kullanılmıştır.

Beyşehir Gölü, ülkemizin en büyük tatlı su gölüdür. Sekizi çoğu zaman sular altında kalan, toplam otuz üç adası vardır.

2.500 metreyi aşan dağlarla aralarındaki ovalık, tepelik, çukur alanlardan oluşan Göller Yöresi, Akdeniz Bölgesi'nin Anadolu içlerine uzanan bir parçasıdır. Bu durumuyla Akdeniz Bölgesi'nden Ege Bölgesi'nin İçbatı Anadolu Bölümü'ne ve

İç Anadolu Bölgesi'ne doğru bir geçiş alanı oluşturur. Göller Yöresi'ni İç Anadolu Bölgesi'nin bir uzantısı gibi görmek doğru değildir. Orman örtüsünün geniş yer kaplaması ve yağışların İç Anadolu Bölgesi'ndeki kadar düşük olmaması yöreyi kesinlikle İç Anadolu Bölgesi'nin sınırları dışında tutmaktadır. Ancak

Burdur Gölü, kışın 200 binin üzerinde kuşa ev sahipliği yapmaktadır. Bunlardan birisi de nesli tehlikede olan Dikkuyruk Ördektir.

Acıgöl, tuzluluk açısından Tuz Gölü'nden hemen sonra gelmektedir.

komşu coğrafi birimler arasında olağan sayılacak bazı geçiş özellikleri görülmektedir. Yöredeki bazı ovalarda yer yer ortaya çıkan step görünümünün nedeni ise, doğal bitki örtüsünün insan eliyle tahrip edilmiş olmasıdır.

Yöreye adını veren en önemli göllerden dördünün boyutları ve taban yükseklikleri batıdan doğuya doğru artar. Acıgöl 836 metre, Burdur Gölü 854 metre, Eğirdir Gölü 916 metre ve Türkiye'nin üçüncü büyük gölü olan Beyşehir Gölü 1.121 metre yükseklikindedir. Bunlardan Acıgöl ve Burdur Gölü dışarı akışı olmayan birer kapalı havza durumundadır. Bu iki gölün suları tuzludur. Eğirdir ve Beyşehir göllerinin dışa akışı olduğundan suları tatlıdır. Göller Yöresi tamamıyla kapalı bir havza değildir.

Bölgedeki göller, yöredeki çukur alanların ancak bir bölümünü kaplar. Göl çevresindeki çukurluklarda geniş alüvyon ovaları vardır. Göl çanakları yörenin batı yarısında Acıgöl ve Burdur Gölü'nde olduğu gibi güneybatı-kuzeydoğu, doğu yarısında ise Beyşehir ve Suğla göllerindeki gibi kuzeydoğu-güneydoğu doğrultusundadır. Yöredeki bu doğrultular yüzey şekillerinin ana çizgilerine uygundur. Bu bize şunu gösterir; sözü edilen çukurlar yer kabuğunun tektonik olaylar sonucunda yerinden oynamasıyla belirlenmiştir. Göller Yöresi'nde tabanı sürekli su altında olmayan çukur alanların en göze çarpanı Isparta Ovasıdır.

Eğirdir Gölü, Beyşehir'den sonra ikinci büyük tatlı su gölümüzdür. Yaygın olarak balıkçılık yapılmaktadır.

Göller Yöresi'ndeki dağlar da güneybatı-kuzeydoğu ve kuzeybatı-güneydoğu doğrultularında uzanır. Bunların en önemlileri olan Barla Dağı, Davras Dağı, Akdağ ve Katrancı Dağı'nın uzantıları Teke Yöresi'ndedir. Anamas Dağı ile Dedegül Dağı'nın uzantısı da Antalya Körfezi'nin doğusundaki dağlık alanda izlenebilir.

Dağların yapılarında genellikle Mezozoyik Zamanda oluşmuş kalkerler egemendir. Çevrelerinde Mezozoyik Zaman ve Eosen Bölüme ait flişler görülür. Volkanik oluşumlarsa fazla yer kaplamaz; Isparta'nın güneybatısındaki Gölcük bunlara örnektir.

Salda Gölü, ülkemizin en derin ve en temiz göllerinden birisidir. İnanılmaz bir berraklığa sahip suları içilebilir temizliktedir.

Göller Yöresi'nin sınırı kuzeydoğuda Sultan Dağlarıdır. Kuzeybatıda ise bu dağların kuzey ucunda 90 derecelik bir açıyla başlayan ve Burdur Gölü'nün kuzeybatısındaki Söğüt Dağları'na kadar uzanan bir dağlık kenarla sınırlıdır.

Dağlık alanların geniş yer kapladığı yörede, verimli ovalar da bulunmaktadır. Yörenin nüfus yoğunluğu ortalamanın üzerindedir.

Ekonomik açıdan çeşitlilik gösteren Göller Yöresi'ndeki başlıca uğraş tarımdır. En çok, başta buğday ve arpa olmak üzere tahıl ekilir. Şeker pancarı üretimi, sebzecilik ve son yıllarda özellikle elma üretiminde büyük aşama yapan meyvecilik, tarımdaki çeşitliliği artırmaktadır. Yörenin geleneksel ürünü olan gülyağı ve gülsuyunun sağlandığı gül bahçeleri, Isparta ve Burdur çevresinde yaygındır. Dünya gülyağı üretiminin yarısı bu yöremizden sağlanmaktadır. Bir kilo gülyağı için 4 ton gül gerektiğini biliyor muydunuz? Hayvancılık genellikle küçükbaş hayvan yetiştiriciliği biçiminde yapılır. Göl balıkçılığı ise ihracata olanak verecek düzeydedir. Yeraltı kaynakları arasında en önemlileri Keçiborlu'daki kükürt ve Seydişehir çevresindeki boksit yataklarıdır. Bunları işleyen Keçiborlu Kükürt İşletmesi ile Seydişehir Alüminyum İşletmesi tesisleri ve Burdur Şeker Fabrikası, yörenin en önemli sanayi kuruluşlarıdır. Isparta'da yoğunlaşmış olan halıcılık ise, geçmişte eskiye dayanan geleneksel bir uğraştır.

Yörede, Türk Standardları Enstitüsü tarafından, 1997 yılında Göller Bölgesi Laboratuvarları kurulmuştur. 2000 metrekare kapalı alana sahip olan laboratuvarlar, Burdur Organize Sanayi Bölgesindedir.

Kovada Gölü, Aksu Çayı ile Akdeniz'e bağlanmaktadır. Eğirdir Gölü'nden bir kanalla aldığı sularıyla yaşıyor. Adını verdiği Milli Park'ın arazisi içinde, yer almaktadır. Çevresinde kamp kurmak için çok elverişli yerler vardır.

Bölgedeki inşaat, genel kimya ve gıda sanayinin ağırlıklı olmasından dolayı belgelendirme hizmetleri ve sanayicilerimizin özel deney taleplerinin yerinde karşılanması açısından bu laboratuvarlar büyük yarar sağlamışlardır. Ayrıca tüketici şikayetlerinin yerinde çözüme kavuşturulmasında, çok önemli bir avantaj sağlamıştır.

Yöreye demiryolu

ulaşımı, Türkiye'nin öteki bölgelerine göre daha erken bir tarihte başladı. İzmir'den başlayarak Büyük Menderes vadisini izleyen demiryolu, 1912 yılında Eğirdir'e ulaşmıştı. Bu hattan ayrılan Gümüşgün-Burdur ve Bozanönü-Isparta hatları ise Cumhuriyet döneminde yapılmıştır. Göller Yöresi'nin özelliklerinden biri de Türkiye'nin çeşitli kentlerini Antalya'daki turistik yörelere bağlayan önemli karayollarının buradan geçmesidir. Antik Çağda Pisidya adıyla anılan yöre, çeşitli tarihsel kalıntılar, irili ufaklı göller, Burdur'da ki İnsuyu Mağarası, Şarkikaraağaç'taki Pınargözü Mağarası ve zengin orman örtüsüyle oldukça önemli bir turizm potansiyeline sahiptir.

Gezilip görülecek başlıca tarihi ve turistik yerler şunlardır:

Burdur'da; Burdur Gölü, Salda Gölü, İnsuyu Mağarası, Dirmiyi Yaylası, Kibyra Antik Kenti, Sagalassos Antik Kenti, Kremna Antik Kenti, Hacılar Höyüğü, Kuruçay Höyüğü, Susuz Han ve İncirhan, Ulu Cami, Susamlık Tepesi, Arkeoloji Müzesi, Olbasa Antik Kenti ve Burdur İl Merkezindeki tarihi konutlardan; Mısırlılar Evi ve Taşoda'dır.

Isparta'da; Ulu Cami, Firdevs Paşa Camii, Firdevs Bedesteni, Isparta Kalesi, Eğirdir Kervansarayı, Kirazlıdere Mesire Yeri, Sidre Suyu, Kızıldağ Milli Parkı, Gölcük Krater Gölü, Kovada Milli Parkı, Eğirdir Gölü, Hızırbey Camii, İplik Camii ve Yalvac yakınlarındaki Antiokheia Antik Kenti'dir.

Müzelerimiz

HAVA MÜZESİ

Sevgili arkadaşlar, yurt savunmasında havacılarımızın çok önemli bir yeri vardır. Havacılık yurdumuz ve milletimiz için büyük önem taşır. Yurdumuzu savunurken canlarını feda etmiş olan hava şehitlerimizi, her yıl 15 Mayıs günü şükran ve minnetle anıyoruz.

Sevgili arkadaşlar, Etimesgut Hava Müzesi'nin kuruluş çalışmalarına 20 Ağustos 1997 tarihinde başlanmış.

Sergilenecek eserlerin çağdaş müzecilik anlayışına uygun olarak değerlendirilmesi ve tarihlendirilmesi yapılarak tanıtıma açılma tarihi ise 18 Eylül 1998'dir. Amacı; havacılık tarihinin gelecek kuşaklara daha iyi tanıtılması, bakımı ve korunmasıdır.

Açık sergi alanında teşhir edilen uçaklar, Türk Hava Kuvvetleri'ne uzun yıllar hizmet vermiş ve görev sürelerini tamamlamış uçaklardır. Bunlar arasında halen uçabilen uçaklar bile var.

Müzede Türk ve Dünya Havacılığı olaylarını ve geçirdiği gelişmeleri kronolojik olarak çeşitli maketler, fotoğraflar ve tarihi belgelerle inceleme imkanı bulabilirsiniz. Sözgelimi; tarihimizde ilk uçuş denemesini yapan Hazerfen Ahmet Çelebi'nin Galata Kulesi'nden Üsküdar'a uçuşunu gösteren temsili bir maket var. Türk Havacılarının Askeri kıyafetlerinin insan boyundaki mankenler üzerinde sergilendiği bir salon var.

Müze içerisinde yer alan 28 kişilik bir salonda dev ekranda Türk Hava Kuvvetlerini tanıtan filmleri izleme olanağı var.

Müze bahçesinde bulunan kafeteryada ziyaretçiler meşrubat içip dinlenebiliyorlar. Ayrıca çocuklar için bir de oyun parkı var.

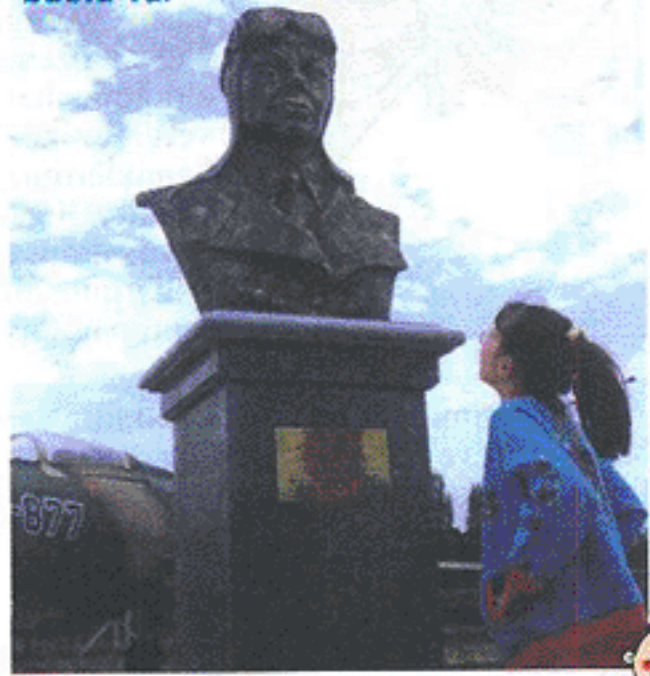
Bahçede oluşturulan ve Mavi Dünya adı verilen müstakil bir binada, içine girilebilen iki adet savaş uçağı var. Uçakların kaptan koltuklarına oturup hayallere dalabilirsiniz. Bu uçaklardan birisi tek kişilik, diğeri ise iki kişilik.

Sevgili arkadaşlar, Ankara'ya yolunuz düştüğünde bu müzeyi mutlaka ziyaret edin. Müze Pazartesi ve Salı günleri hariç hergün sabah dokuzdan akşam saat onaltı otuza kadar açık. Müze, İstanbul Yolu'nun onikinci kilometresinde Hava Ulaştırma Grup Komutanlığı'nın yanındadır. En rahat ulaşım Eryaman ve Sincan yönüne giden minibüs ya da halk otobüsleriyle olmaktadır. Özel araçlarıyla gitmek isteyenler için genişçe bir de park yeri var.

Müzenin adresi
Hava Lojistik Komutanlığı,
Hava Müzesi,
Etimesgut ANKARA

Müze bahçesinde yer alan büstler arasında Atatürk'ün manevi kızı ve ilk Kadın Pilotumuz Sabiha Gökçen'in de büstü var

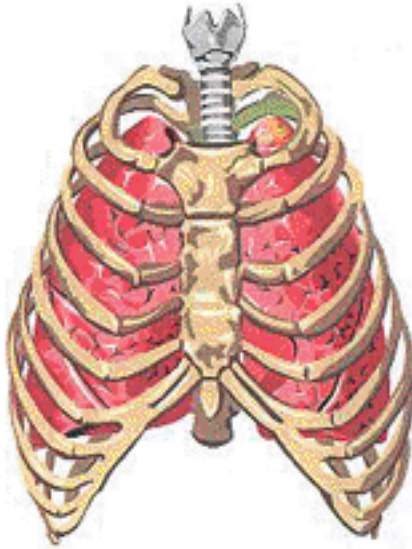
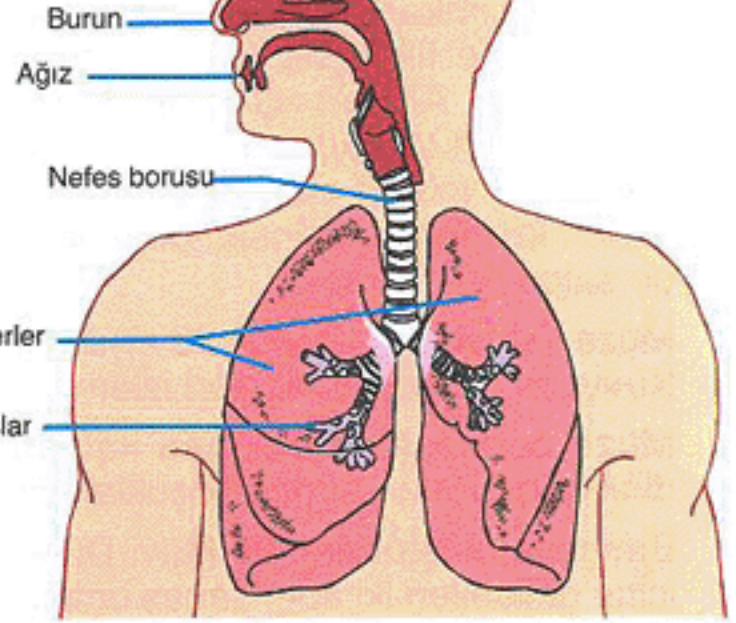

AKCİĞERLERİMİZ

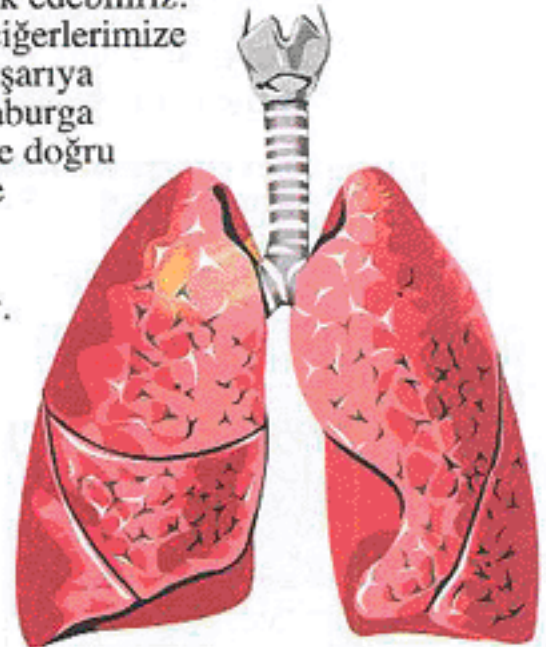
Akciğerlerimiz solunum sistemimizin en aşağısında yer alır. Solunum sistemimizin en önemli organıdır.

Sırasıyla, en üstte;

1. Görebildiğimiz, dokunabildiğimiz ağızımız ve özellikle burnumuz vardır.
2. Boğazımız yani nefes borumuz,
3. Akciğerimiz,
4. En sonda da akciğerlerimizi oluşturan bronşlar yer alır.

Tabi bir de bronşların içindeki broşçuklar vardır ki onlar solunum sistemi ailesinin en küçük üyesidir. Vücutumuzun en önemli organlarından biri olan akciğerlerimiz, göğüs kafesimizin içinde yer alır ve özel bir kas arasındaki boşlukta bulunur. Soluk aldığımızda göğsümüz şişer. Bunu anlamak için küçük bir deney yapabiliriz. Kollarımızı birbirine kavuşturup derin bir nefes aldığımızda göğsümüzün şiştiğini, kaburga kemiklerimizin kollarımıza basınç yaptığını fark edebiliriz. Nefesimizi yani akciğerlerimize aldığımız havayı dışarıya verdiğimizde ise kaburga kemiklerimiz geriye doğru çekilir. Göğsümüze kavuşturduğumuz kollarımız birkaç santim aşağıya iner.

Akciğerlerimiz bir günde 20.000 litre havayı alır ve tekrar dışarıya verirler. Demek ki akciğerlerimizin bir günde alıp verdiği hava evimizin bütün odalarını doldurmaya yetecek kadardır.

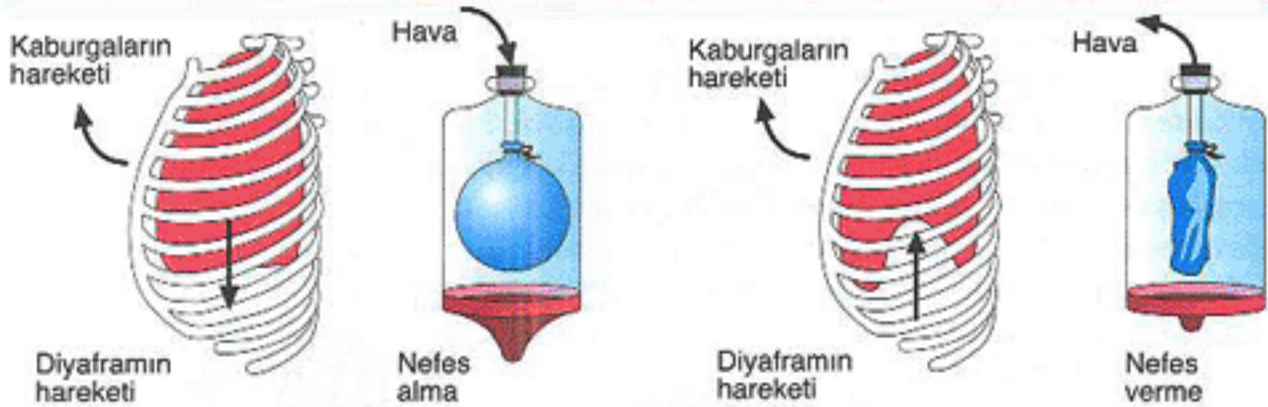

Peki arkadaşlar solunumun nasıl gerçekleştiğini biliyor musunuz? Şöyle düşünebiliriz. Önce burnumuzdan ve ağızımızdan giren hava nefes borusundan geçerek akciğerlerimize ulaşır. Akciğerlerimiz kocaman iki balondur. Doktorlar buna bronş adını verirler. Bu iki büyük balon ise daha küçük balonlara ayrılır. Bu küçük balonların adı da broşcuklardır. Nefes aldığımızda akciğerlerimizdeki bu balonlar şişer ve temiz hava damarlarımızdaki kana karışır. Böylece vücudumuzu oluşturan hücrelere gerekli oksijen sağlanmış olur. Bu temiz hava hücrelerimizde kullanıldıktan sonra yine dışarıya atılır.

Akciğerlerimizin görevleri bunlarla kalmıyor arkadaşlar. Bir de ek görevleri vardır. Bunlardan en önemlisi konuşmanın gerçekleşmesi için gereken havanın sağlanmasıdır. Ses, akciğerlerimizdeki havanın dışarıya verilmesiyle meydana gelir. Akciğerlerimizdeki havayı dışarıya verirken ses tellerimiz gerilir. Oluşan ses dalgalarını konuşmaya yani seslere ve sonra sözcüklere dönüştürmek için dilimizi ve dudaklarımızı kullanırız. Hatta dişlerimizi bile kullanmaya ihtiyaç duyarız. Ayrıca beynimize giden oksijenide akciğerlerimiz sağlar. Çünkü beynimizin en temel gıdalarından birisi oksijendir.

Demek ki iyi düşünmek ve iyi yaşamak için sağlıklı akciğerlere sahip olmamız gerekiyor. Bunun için de soğuk havalarda kalın giyinmeli, en önemlisi de sigara dumanı olan ortamlardan uzak durmalıyız.

DENEY YAPALIM

Akciğerlerin çalışma sistemi

Araç ve gereçler

Plastik veya cam boru, lastik bant, küçük bir balon, büyük bir balon, cam fanus, delikli lastik tıpa.

Küçük balonu şişirmeden plastik borunun ucuna bağlayıp lastik tıpanın küçük yüzeyindeki deliğinden geçirelim. Cam fanusun dar ağızlı kısmına lastik tıpayı dikkatlice yerleştirelim. Büyük balonun ağzından makası sokup balonun dibine kadar keselim. Oluşan bu parçadan da cam fanusun geniş ağzından daha büyük daire şeklinde bir parça keselim. Kesilen bu parçayı, lastik bantlarla cam fanusun geniş ağzına sıkıca bağlayalım. Bağlı balon parçasını altından aşağıya doğru yavaşça çekelim. Bir müddet sonra balonu bırakalım. Şişenin içindeki balonu gözleyelim. Akciğerlerimizin çalışması da deneydeki balonun durumu gibidir.

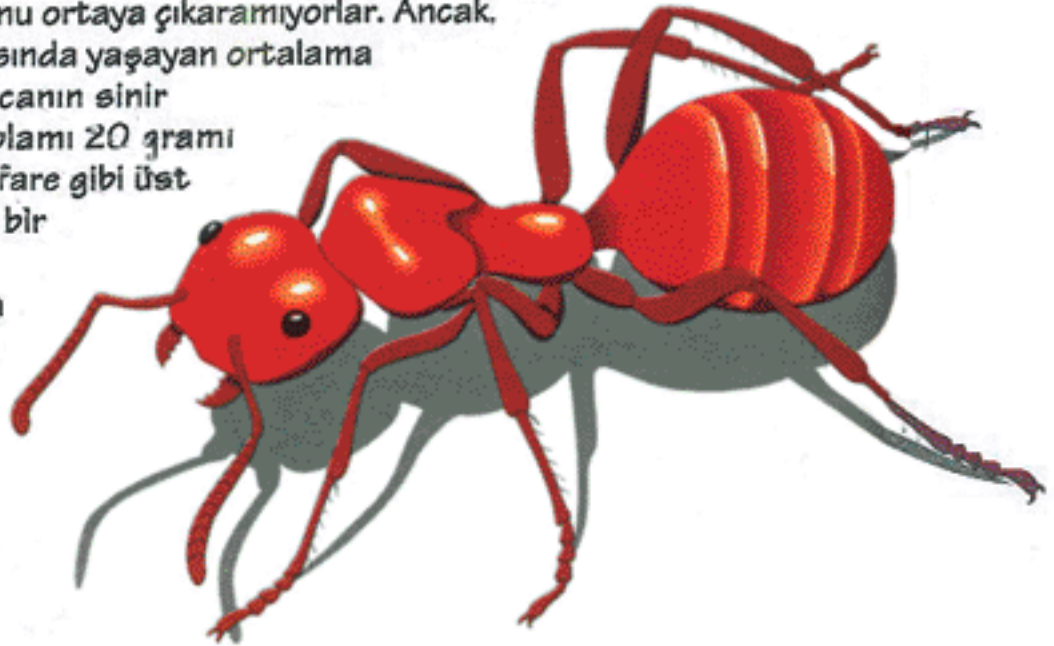
KARINCA

Sevgili arkadaşlar, siz bu satırları okurken, her yeni doğan 40 insana karşılık, yeryüzünde 700 milyon karıncanın hayata merhaba dediği aklınıza geldi mi? İnsan ile karıncanın böyle karşılaştırılması öyle rastgele bir seçim değil. Çünkü, bu minik böceklerle pek çok ortak noktamız bulunuyor; aynı insanoğlu gibi, karınca ailesinin onikibine yakın türü, buzullarla kaplı kutup bölgeleri dışında dünyanın her yerine dağılmış durumdadır.

Bu minik geçmiş ise 80 milyon yıl öncesine kadar uzanıyor.

Karıncalar, diğer türlere karşı varlıklarını bu kadar uzun süre koruyabilmelerini, toplumsal yapılarına borçlular. Bu yapıyı bu gün de sürdürüyorlar. Bir süre önce bilim adamları tarafından Fransa'da ortaya çıkartılan bir karınca kolonisi bu noktada ne kadar ileriye gittiklerini açıkça ortaya koyuyor. Bu koloni; üç kilometre kareye yayılmış, kırkbeş bin farklı yuvada yaşayan üçyüz milyon karıncadan oluşuyor. Bilim adamları bu koloni içerisinde tüm üretim araçlarının ve yiyeceklerin düzenli bir biçimde takas edildiğini kanıtlayabiliyorlar.

Karıncalar, besinleri, yumurtaların bakımını ve inşaat aletlerini paylaşıyorlar. Onların böylesine güçlü bir örgütlenmeyi ve iş bölümünü nasıl gerçekleştirdikleri bugün bile tartışılıyor. Bu konuyu açıklığa kavuşturmaya yönelik varsayımlardan bir tanesi "ortak zeka" formülü. Bu teoriye göre, bir karınca kolonisi, hücreleri tek tek bağımsız karıncalarca oluşmuş gelişkin bir canlı organizmayla karşılaştırılıyor. Karıncalar tek başlarına zekalarını gösteremiyor, onu ortaya çıkaramıyorlar. Ancak, bir karınca yuvasında yaşayan ortalama bir milyon karıncanın sinir hücrelerinin toplamı 20 grami buluyor. Bu da, fare gibi üst zeka düzeyinde bir memelinin beyninden daha ağır bir kütle oluşturuyor.

Karınca ile insan arasında bir başka benzerlik daha söz konusu; her ikisi de savaşçı birer tür. Fetih stratejilerinin temelinde görev dağılımı yatıyor. Küçük işçi karıncalar yuvanın günlük işleriyle uğraşırken, iri kız kardeşler meyve ve tohum aramaya koyulurlar. İriyari asker karıncalar ise, av grupları ya da gerçek karınca ordularını oluşturuyorlar. Bu asker karıncalar, rakibi öldürmek, felce

uğratmak, korkutup kaçırmak için korkunç bir silah donanımına sahipler: güçlü çeneleri ve karıncanın türüne göre formik asit, formol, sudkostik ya da zamk salgılayan zehir bezleri. Bu silahlar, kertenkele, kuş gibi kendilerinden yüz kat büyük bir avı, içten zehirleyerek haklarından gelebilmelerini sağlıyor.

Karıncalar, yaşam alanlarını sistemli yollar açarak araştıran ve geliştiren canlılardır. Bunu yaparken, bazen geçtikleri yerlerde taş üstüne taş bırakmıyorlar. Karıncaların bir başka özellikleride koku salgılamalarıdır. Bu koku sayesinde bir karınca, tehlikenin varlığını ya da bir besin kaynağı bulunduğunu diğer karıncalara iletebiliyor. Ayrıca "alan feromonu" adı verilen bir başka koku tipi daha var. Bu koku, işçi karınca tarafından toprağa salgılanıyor ve öteki karıncaların besinin izini bulmalarını kolaylaştırıyor.

Kokular, aynı zamanda, karıncalar arasında bir çeşit kimlik kartı yerine de geçiyor. Her karınca bireyi, kraliçesinin, yuvasının ve yuvadaki tüm öteki bireylerin kokusuyla karışmış özel bir koku taşıyor. İşte bu özel koku nedeniyle, iki rakip koloni karşı karşıya geldiklerinde, asker karıncalar düşmanlarını ve dostlarını hemen tanıyabiliyorlar.

Karıncalarda aşırı nüfus diye bir problem söz konusu değil. Bugün insanoğlunun metropolleri, göçler, güvensizlik ve işsizlik nedeniyle yaşanmaz hale gelirken, karıncalar 50 milyon nüfusu barındıran yeraltı kentlerini müthiş bir düzen içinde yönetebiliyorlar. Koloninin kraliçesi danışmanları sayesinde, kentin yiyecek stoku konusunda bilgi ediniyor. Eğer yiyecek rezervleri elverişliyse, yumurtluyor ve yeni karıncalar dünyaya getiriyor. Yiyecek stoklarında belli bir düşüş ya da problem söz konusuysa, bu durumda yumurtlamayı hemen kesiyor. Kent nüfusundaki işçi-asker dağılımını dengede tutmak da ana kraliçenin görevleri arasındadır.

Karıncalarda insan topluluklarında görülen zengin-yoksul ayrımı kesinlikle yok. Karınca toplumunda herkes eşit, hatta ana kraliçe bile. Çünkü son kertede ana kraliçenin görevi, yumurtlamakla sınırlı bulunuyor.

Karıncaların bir başka üstün özellikleride, müthiş bir haberleşme sistemi geliştirmeleri. Bu mükemmel haberleşme sistemi sayesinde karınca toplumunda fikirler anında dağılıyor ve kısa bir süre içinde hayata geçiriliyor. Bu haberleşme mekanizmasının araçlarını da çok gelişmiş anten sistemleri oluşturuyor. Karıncaların antenleri 11 ayrı parçadan oluşuyor ve her bir parça farklı dalgadan ses yayabiliyor. Antenlerini birbirine sürterek, karıncalar istedikleri mesajı birkaç saniye içinde tüm koloniye yayabiliyorlar.

Karıncalar, La Fontaine'in ünlü "Karıncı ve Ağustos Böceği" öyküsünde anlattığı gibi bencil, kendini düşünen yaratıklar değiller. Tam tersine, koloni için kendilerini feda edecek kadar cömertler. Öte yandan bu hayvanlar, kıtlık dönemlerinde aç kardeşlerini besleyecek psikolojiye ve bunun için de gerekli özel bir anatomik yapıya sahipler. Mideleri iki bölümden oluşuyor. Birinci bölüm normal işlevini sürdürürken, ikinci ek bölümde rahatlıkla yiyecek stoklayabiliyorlar. Ek midelerindeki besinlerle de kıtlık günlerinde kardeşlerini besliyorlar. İki klanın çatışmasında ise, savaşçılar, öldürdükleri düşman karıncaların ek midelerinin içindeki besinlerle karınlarını doyuruyorlar. Kısacası, karıncalar cumhuriyetinde bireyler, "Bugün topluluk için daha iyi, daha faydalı ne yapabilirim?" sorumluluğu ile yaşıyor.

Bir karınca yuvasını inceleyelim

1. Hava savunma sistemi

Karıncaların en büyük düşmanlarından biri kuşlardır. Bir kuş yuvaya yaklaştığı zaman, savaşçıların bir kısmı yuvanın ağzında karınlarını hemen havaya doğru çeviriyorlar ve kuşlara doğru bir tür asit püskürtüyorlar.

2. Solaryum

Güneye bakan bu odada ana kraliçenin yumurtaları olgunlaşıyor. Oda sıcaklığı 38 derecede sabit kalıyor.

3. Ana giriş ve yan girişler

Bu girişleri "kapıcı" karıncalar koruyor. Tehlike anında düz kafalarıyla kapıların girişini kapatıyorlar. Koloninin diğer sakinleri kapıdan girmek istediklerinde, kapıcı karıncanın kafasına antenleriyle özel bir ritimle vuruyorlar ve kapıcı karınca da girişi açıyor. Bu ritmi unuttukları takdirde koruyucu karıncalar tarafından hemen öldürülüyorlar.

4. Depo-mezarlık

Karıncalar, bu odalara, topladıkları tahıl tanelerinin tüketemedikleri kabuklarını ve ölen diğer karıncaların cesetlerini koyuyorlar.

5. Muhafız birliği odası

Buradaki askerler 24 saat alarm halindeler.

6. Dış yalıtım

Çalı-çırpı ve küçük dal parçacıklarından oluşan bu yalıtım, yuvayı sıcaktan, soğuktan ve yağmurdan koruyor. Yalıtım tabakasının azalıp azalmadığı işçi karıncalar tarafından sürekli denetleniyor.

7. Emzirme odası

Emzirici karıncalar karınlarından şekerli bir sıvı salgılıyorlar. Yetiştirici karıncalar ise antenleriyle onların karınlarını delerek bu sıvıdan yararlanıyorlar.

8. Et ambarı

Böcekler, sinekler, çekirgeler ve düşman karıncalar öldürüldükten sonra ambarda saklanıyorlar.

9. Tahıl ambarı

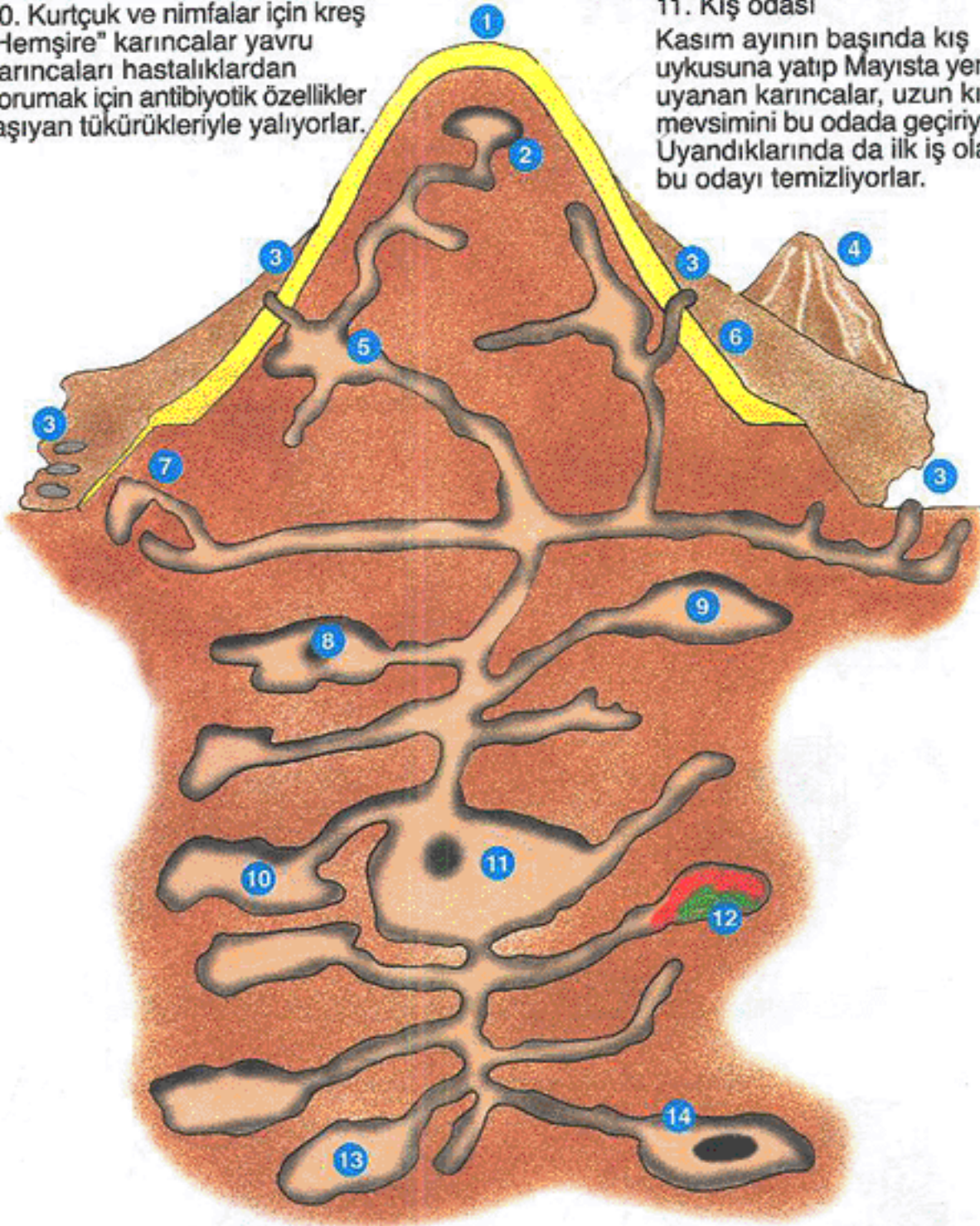
Büyük parça tahıl taneleri "değirmenci" karıncalar tarafından öğütülüp küçük tabletler haline getiriliyor. Daha sonra kış aylarında bunlardan ekmek olarak yararlanıyorlar.

10. Kurtçuk ve nimfalar için kreş
"Hemşire" karıncalar yavru
karıncaları hastalıklardan
korumak için antibiyotik özellikler
taşıyan tükürükleriyle yalıyorlar.

11. Kış odası

Kasım ayının başında kış
uykusuna yatıp Mayısta yeniden
uyan karıncalar, uzun kış
mevsimini bu odada geçiriyorlar.
Uyandıklarında da ilk iş olarak
bu odayı temizliyorlar.

12. Merkezi ısıtma bölümü

Yaprak parçacıkları ve çalı-çırpıların burada birbirleriyle harmanlanması belli bir ısı sağlıyor. Bu ısı tüm yuvaya 20-30 derece arasında değişen bir ısı veriyor.

13. Kuluçka odası

Ana kraliçenin yumurtaları, yumurtlama sırasına göre bu kuluçka odasında istif ediliyor. Daha sonra buradan alınıp zamanı geldiğinde solaryuma taşınıyor.

14. Kraliyet odası

Ana kraliçe bu odada yumurtlıyor. Bu odada sürekli kendisini besleyen ve odanın temizliğini yapan yardımcılar bulunuyor.

KELOĞLAN

Keloğlan, bir gün akli bir karış havada dolaşırken, yerde bir altın görmüş. Altını kaptığı gibi koşarak evin yolunu tutmuş.

• Ana, altın buldum!..
Altın buldum anal..

Keloğlan, anasına altını nasıl bulduğunu ballandıra ballandıra anlatmış.

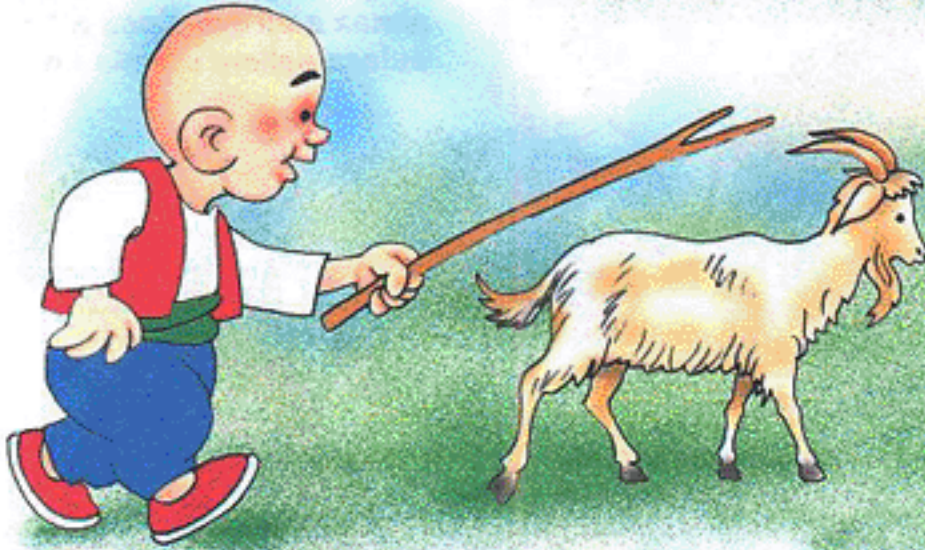
Bir iki gün sonra da,
bulduğu altınla
ticaret yapmak
üzere yola düşmüş.

Bir müddet gittikten sonra, bir koyun çobanı ile karşılaşmış. Elindeki altını ona vermiş, karşılığında bir koyun almış. İyi bir alış veriş yapmanın sevinciyle yola düşmüş.

Yolda giderken, karşılaştığı bir başka çobana koyunu vermiş yerine bir keçi almış.

Yürürken bir bekçiye rastlamış. Bu seferde, keçiyi verip bekçinin köpeğini almış.

Köpeklerle birlikte epeyce yürüdükten sonra, yolda külah satan bir adama rastlamış.

Köpek karşılığında bir külah almış. Satıcıyla helalleştikten sonra düşmüş yola...

Az gitmiş uz gitmiş
dere tepe düz
gitmiş...

Tam bir dereyi
aşarken, kûlahını
düşürmüş. Derenin
azgın suları kûlahı
alıp gitmiş.

Keloğlan giderken yolda bir çerçiye rastlamış.
Başından geçenleri yol boyunca anlatmış
çerçiye...

• Oğlum bu akılla anan da
almaz seni eve. Koca altını
sulara sellere vermişsin.

• Ben anamın biricik
oğluyum almaz mı hiç
eve?

Alırdı, almazdı derken iş inada
binmiş.
Çerçi: "Peki bahse tutuşalım. Tüm
bu olanları anana anlatacağsın.
Anan seni eve alırsa, bu eşeğide
üzerindekileride sana vereceğim.
Yok sen kaybedersen, ömür boyu
bana uşaklık edeceksin." demiş.
Keloğlan'da kabul etmiş.

Epeyce yol aldıktan sonra Keloğlan'ın evine varmışlar. Çerçi bir yere gizlenmiş. Keloğlan koşmuş anasına.

• A benim kel oğlum nerelerde kaldın? Altını ne yaptın?

• Sorma ana. Şimdi anlatacağım sana.

Keloğlan olanı biteni anasına anlatmış. Anası: "Boşver oğlum, üzme canını. Haydan gelmişti huya gitti. Ağlayıp gözden, dövünüp dizden mi olalım? Allah başka dert vermesin." demiş.

Konuşmaları sonuna kadar dinleyen çerçi, gizlendiği yerden çıkmış. Yanlarına gelmiş. "Al eşeğimi de mallarımda. İster at, ister sat. Sende böyle bir ana varken sırtın yere gelmez" demiş.

Keloğlan kaptığı gibi çerçinin mallarını düğümlü yollara. Bundan sonra, köy köy dolaşarak çerçilik yapmış.

ÖZBEKİSTAN

Yüzölçümü: 447.400 km²

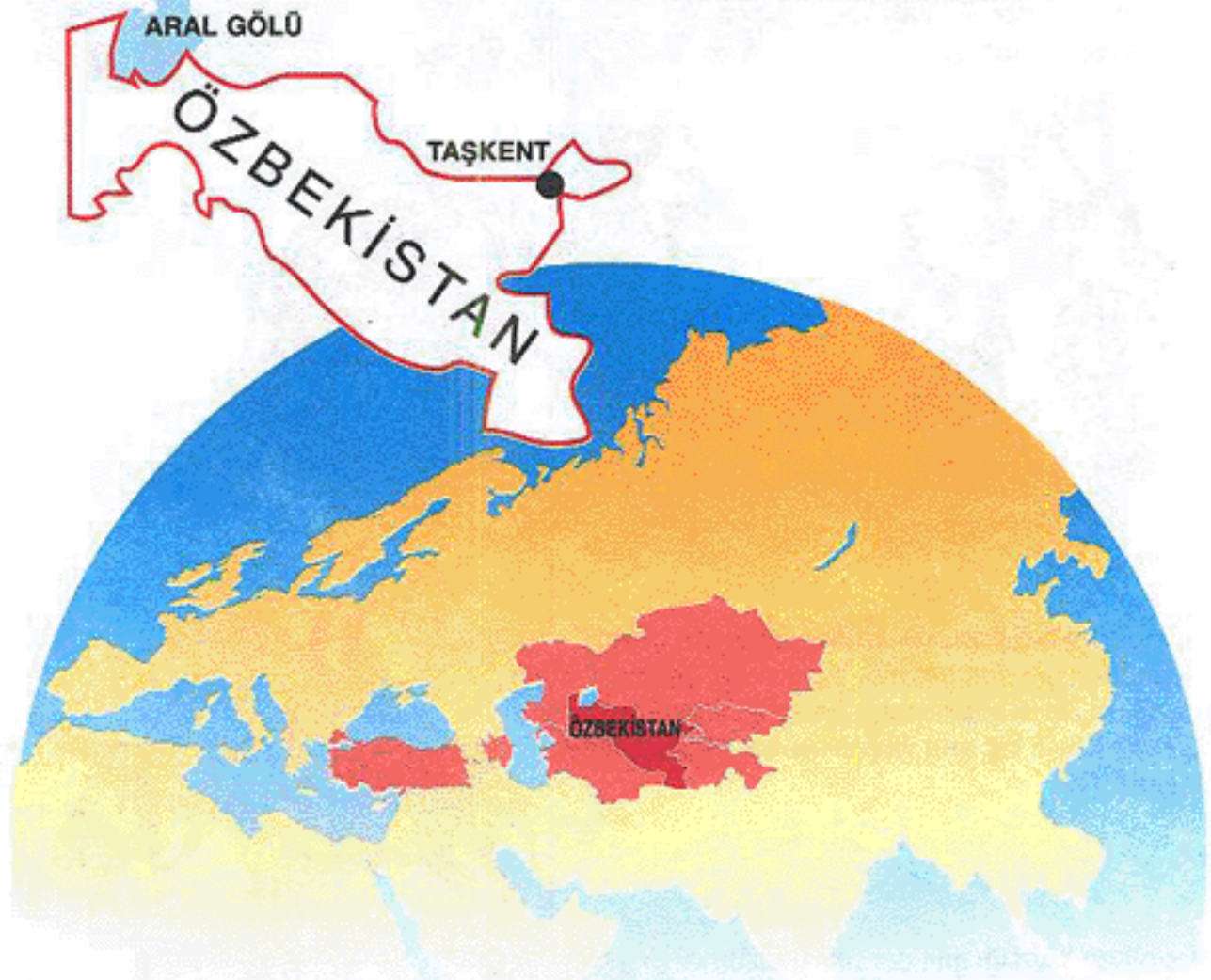
Nüfusu: 22.192.000

Başkenti: Taşkent

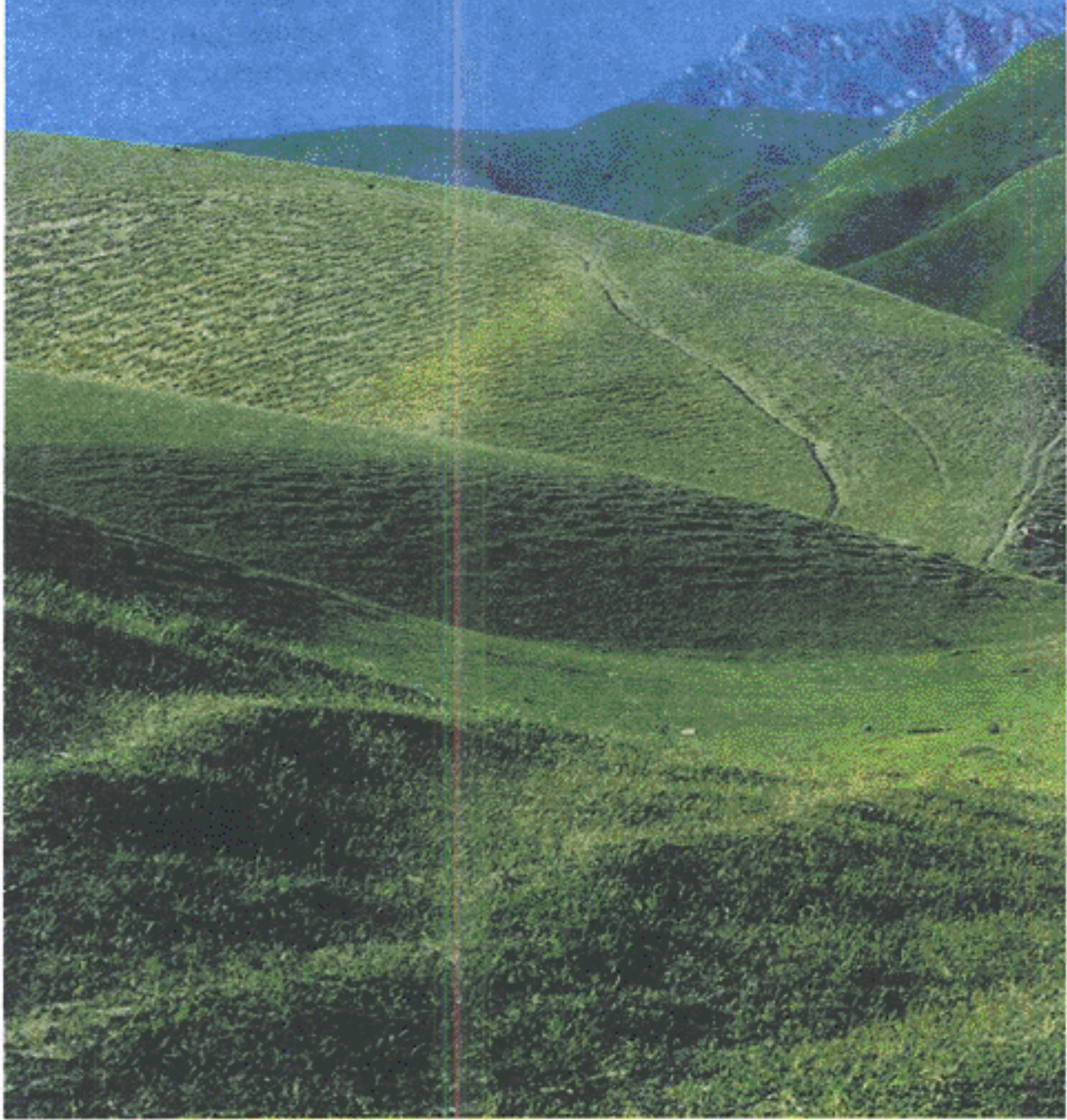
Yönetim Şekli: Cumhuriyet

Konuşulan Dil: Türkçe-Özbek
Lehçesi

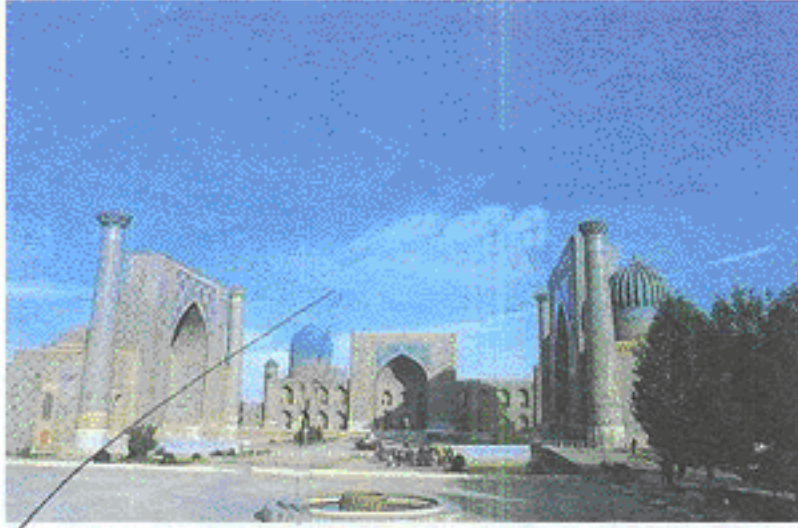
Para Birimi: Som

Orta Asya'nın merkezinde, güneybatıda Ceyhun'la (Amu Derya), kuzeydoğu'daki Seyhun (Siri Derya) nehirleri arasında uzanan Özbekistan Cumhuriyeti, kuzey ve kuzeybatı'da Kazakistan, doğu ve güneydoğuda Kırgızistan ve Tacikistan, güneybatıda Türkmenistan, güneyde Afganistan ile çevrilidir.

Özbekistan'da konuşulan Türkçe, Modern Uygur Türkçesi ile birlikte Türk dilinin Güneydoğu ya da Çağatay grubuna girmektedir.

Özbek adı, Altın Orda beyi Özbek'in adından gelmektedir. Altın Orda tahtına Özbek Han'ın (1313-1340)

geçmesinden sonra, onun emrindeki insanlara Özbekler denmeye başlanmıştır.

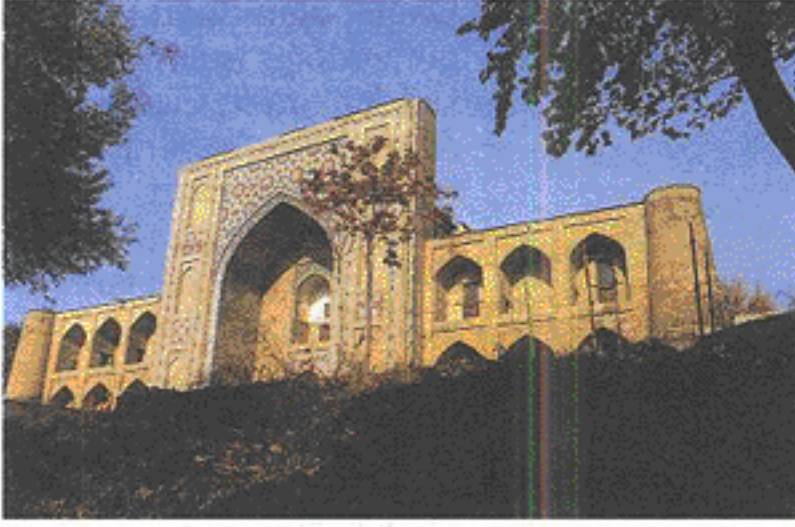
Bugünkü bağımsız Özbekistan Cumhuriyeti kuruluncaya kadar, tarih

boyunca, Özbek ve Buhara Hanlıkları. Çarlık dönemi ve Sovyetler Birliği dönemlerini geçirmiştir.

Cengiz Han'ın torunlarından Batu Han tarafından kurulan Altın Orda Hanlığı'nın başına 1313 yılında Özbek Han geçmiştir. Özbek Han, baştan itibaren kararlı bir siyaset izlemiştir. Özbek Han, bir dönem Karadeniz'in üstünden ordularıyla Edirne'ye kadar gelmiştir.

İbn Batuta, Özbek Han'dan söz ederken "Geniş ülkesi, kuvvetli bir ordusu olan şanlı, şöhretli ve devletli bir sultan olup, Tanrı'nın düşmanlarından biri olan Bizans İmparatoru ile savaşa, cihad ve gaza etmeye görevli bulunmaktadır. Ülkesi gerçekten pek geniş ve büyük şehirlerle donanmıştır. Kefe, Kırım, Macar, Azak, Sogdak, Harezm ile taht kenti Saray bunların en meşhurları olarak sayılabilir" demektedir.

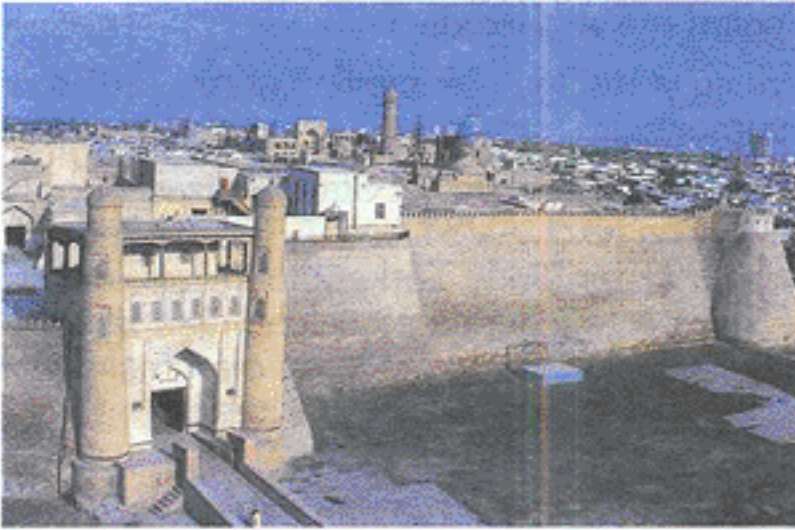

ailesinden Abu'l-Hayr Han (1428-1468) döneminde Özbekler birbirleriyle daha da kenetlenmişlerdir. Bu dönem Buhara Hanlığı adı ile anılmaktadır.

Çarlık döneminde, Rusların Türkistan'a yönelik acımasızca saldırıları iyice yoğunlaştı.

Buhara Devleti'nin başkenti olan Taşkent, 1863 tarihinde Rus askerleri tarafından ele geçirildi.

Sovyetler Birliği döneminde de Özbekler uzun süreli baskılara maruz kalmışlardır. Bugün Özbekistan toprakları içerisinde yer alan Fergana bölgesinde, bağımsız bir devlet kurulmuş fakat çok kısa ömürlü olmuştur. Daha sonra 1924 yılında Sovyetler Birliği içerisinde Özbekistan Cumhuriyeti kurulmuştur.

Sovyetler Birliği'nin dağılması üzerine; Özbekistan, 20 Haziran 1990'da egemenliğini, 31 Ağustos 1991'de de bağımsızlığını ilan etmiştir.

Özbekistan toprakları, birbirinden çok farklı topografik yapının ve özellikle su rejiminin etkileriyle değişik karakterlerde oluşmuştur. Çok dar bir coğrafik

alandaki topraklar arasında önemli farklılıklara rastlanmaktadır.

Özbekistan arazileri Ceyhun ve Seyhun nehirleri arasında yer almaktadır. Topraklarının yüzde sekseni düz ve kuraktır. Kuzeybatıdaki alüvyonlu Turan ovası, güneyde Ceyhun ve Seyhun nehirleri arasında 300.000 km²'lik alanı kaplayan Kızılkum çölüne ulaşır.

Dağlık olan doğu ve güneydoğu kesimde ise sıradağlardan Gissar ve Alay, Orta Asya'nın en büyük vadisi olan Fergana'yı boydan boya takip eder. Bu dağların en yüksek tepesi 4643 metredir. Güney ve güneydoğuda çeşitli büyüklükte havzalar vardır.

Özbekistan'da eğitim, bilim ve kültüre büyük

önem verilmektedir. 1920 yılında kurulan Taşkent Üniversitesi ile birlikte ülkede toplam 55 üniversite ve yüksek öğretim kurumu vardır.

Özbekistan tarım, sanayi ve doğal kaynaklar bakımından ileri düzeyde bir ülkedir. Ülkede pamuk toplama ve işleme makinaları sanayii, kimya ve gaz ürünleri sanayii, makina ve metal işleme sanayii ile tekstil sanayi mevcuttur.

Özbekistan'da geniş doğalgaz, petrol ve kömür yatakları vardır. Ayrıca Kuramin dağlarında bakır, çinko, kurşun, tungsten ve molibden yatakları, Kızılkum çölünde altın madenleri bulunmaktadır.

Özbekistan'da Türk şirketlerince yürütülen çok sayıda yatırım projeleri ile Türk ortaklı şirketler bulunmaktadır.

Türk Standardları Enstitüsü ile Özbekistan Devlet Standardizasyon, Metroloji ve Belgelendirme Merkezi (ÖZDAVSTANDARD) arasında ilk işbirliği protokolü 19 Haziran 1991 tarihinde Taşkent'te imzalanmıştır. 1991 yılında imzalanan ve diğer protokollerle de güçlendirilen işbirliği protokolüne göre taraflar, karşılıklı olarak ticarete konu olan mal ve hizmetlerde, uluslararası kaliteyi ifade eden teşkilat markalarını ve belgelerini tanımaktadırlar.

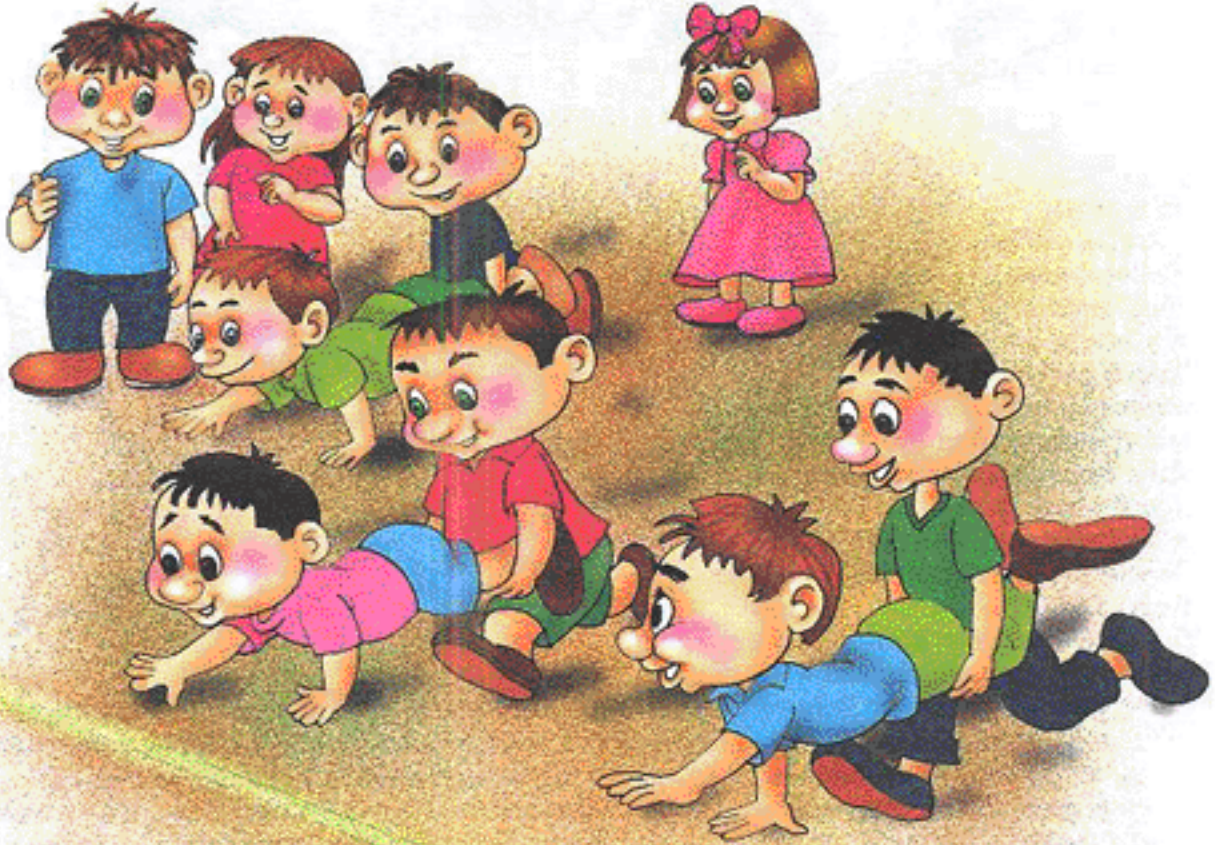
Türk Standardları Enstitüsü ÖZDAVSTANDARD'dan gelen uzmanları, misafir ederek teknik eğitime tabi tutmakta ve dokümantasyon merkezi hizmetlerinden ücretsiz faydalanmalarını sağlamaktadır.

1994 yılında yapılan bir anlaşma ile Türk Standardları Enstitüsü, Özbekistan'da bir temsilcilik açmıştır. Aynı yıl ÖZDAVSTANDARD'da, TSE Merkezinde bir daimi temsilcilik açmış ve burada bir temsilcisini görevlendirmiştir.

EL ARABASI YARIŞI

İşte size eğlenceli bir oyun daha. Eşli oynandığı için, katılmak isteyenler önce kendilerine birer eş seçerler. Sonra eşlerden biri ellerini yere koyarak uzanır. Öteki de onun ayaklarını tutarak yukarı doğru kaldırır. Bu şekilde hazırlanan iki grup, başlama çizgisinde yan yana dizilirler. “Başla” işareti verilince, önde duran arkadaşlar ellerinin üzerinde yürüyerek hedefe doğru harekete geçerler. Bitiş çizgisine ilk ulaşan ekip oyunu kazanır.

Aman dikkat! Arkadaki eşler fazla hızlı gitmemeye özen göstermelidir. Aksi halde arkadaşlarının burun üstü yere düşmesine neden olabilirler. Bu oyunun sırrı, çiftler arasındaki uyum ve dengeye bağlıdır. Bunu sağlayanlar oyunu da kazanır.

The Rugrats Movie

Sevgili arkadaşlar, hepimizin de çok iyi bildiği gibi televizyonların en çok izlenen kuşaklarından birisi çizgi diziler. Hatta sadece çocuklara yönelik televizyon kanalları bile açılmaya başladı. Bu yoğun ilgiyi gören sinemacılar, çizgi filmlerden uzun metrajlı filmler yapmaya başladılar.

Çoğu animasyon tarzında çekilen filmler sadece küçüklerin değil büyüklerin de ilgisini çekiyor. İşte sizlere bu hafta tanıtacağımız film de daha önce çocuk televizyonu olarak yayın yapan Nickelodeon'un ödüllü bir çizgi filminin uzun metrajlı versiyonu "The Rugrats Movie".

Sevgili arkadaşlar, bu film Pickles Ailesi'nin heyecanlı yaşamını anlatıyor. Aileye katılan Dylan Pickles (Dil) büyük bir sevinç yaratmıştır. Allenin büyük oğlu Tommy, arkadaşları ve kuzen Angelica onu kendilerine rakip gördüklerinden pek mutlu olmazlar. Tommy ve arkadaşları bir toplantı düzenleyerek Dil'in doğduğu hastaneye gitmesi gerektiğine karar verirler. Hemen harekete geçerler ve Dil'i karavana yükleyerek hastahaneye doğru yola çıkarlar. Ancak yollarını kaybederler ve kendilerini bir ormanın içinde bulurlar. Yollarını bulmaya çalışırken karşılarına çıkan bin bir güçlük de mücadele ederler.

THE
Rugrats
MOVIE

Her kitap bir pencere

İlkbaharda yurdumuza gelen leylekler, Sonbaharda sıcak ülkelere göç ederler. Akıllara durgunluk veren bu göç olgusu, başlangıcı bilinmeyen dönemlerden beri, hiç aksamadan sürmektedir.

İnsanoğlu, leyleklerin yaşamıyla hep yakından ilgilenmiştir. Onların sertüvenlerini içeren pek çok öykü vardır. Gerçekten, bu göçmen dostlarımız, kimi zaman gülünç, kimi zaman acıklı, kimi zaman da düşündürücü olayların kahramanı olmuşlardır.

Erdir, alışılmış görüş ve davranışların, neden ve niçinlerini sorgulayan, meraklı bir çocuktur. Onun, bilinçsizce kurduğu tuzak yüzünden, karakışa tutsak olan anne leyleğin başına gelenleri merak ediyorsanız, öykümüzü hemen okumaya başlayın.

Leylek Karda Kaldı Güzel Hanım

Gülten DAYIOĞLU

KÜLTÜR BAKANLIĞI/320

Çocuk/Edebiyat/8

Bir kaset

Sevgili arkadaşlar, masallar bir anlamda insanlığın belleğidir. Dilden dile, kulaktan kulağa yayıldıklarında mevcut dünyanın kötülükleri karşısında bir tür düş dünyasının kapısını açarlar bize.

Masalların dili evrenseldir. Dünyanın hangi coğrafyasında ortaya çıkmış olurlarsa olsunlar insanlığın bütününe seslenirler. Çocuklar da öyledir bir anlamda. Yetişkinlerin kirlenmişliği karşısında saflığın ve temizliğin sembolüdürler. Hangi ırktan, hangi dinden olurlarsa olsunlar çocukların dünyası iyiliğin dünyasıdır.

Bu nedenle masallarla çocuk yüreğinin birleştiği nokta son derece önemlidir. Yaşama ilişkin ilk bilgileri ilk duyguları masallardan edinir çocuklar.

Sincap Kardeş Masal Dizisi, işte bundan yola çıkarak hazırlanmış. Bu dizi toplam 10 kasetlik bir dizi. Masalları Müşfik Kenter ve Derya Baykal okumuşlar.

KEÇİ YAPALIM

Kullanılacak malzemeler

Bir küçük armut, bir havuç, iki adet sivri biber, dört adet kibrit çöpü, dört adet kestane

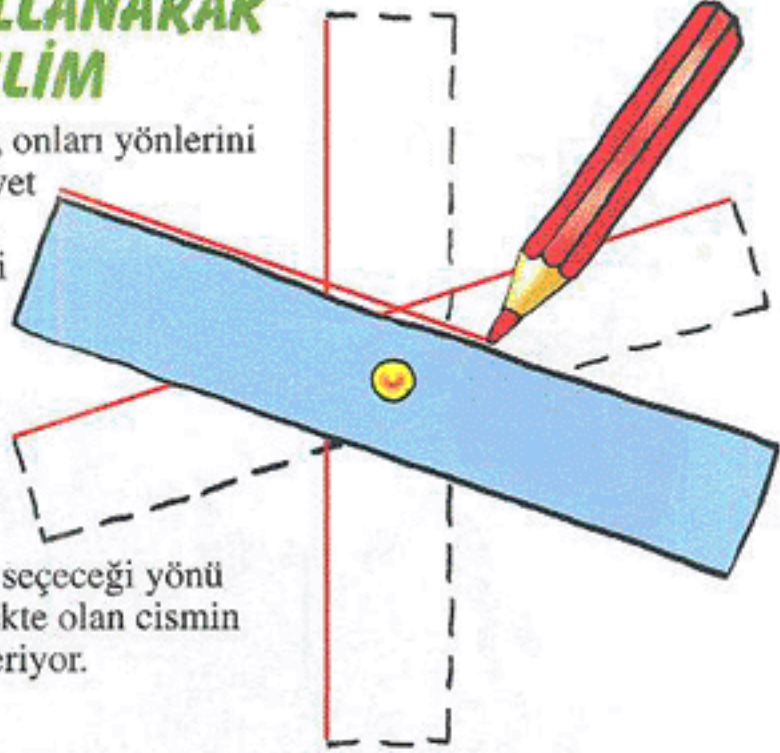
Önce iki adet biberin sivri ortasından keselim ve sivri uçlarını armudun üstüne yerleştirelim. Biberleri yerleştirirken armudun üstünde bıçakla yer açmamız gerekecek. Şimdi sıra gözlerde; iki adet kibritin siyah uçlarını kısa kısa keserek armudun üstüne uygun şekilde saplayalım. Boyun yapmak için armudun alt kısmında yer açtıktan sonra elimizdeki yarım biberleri kullanalım. Keçinin gövdesini yapmak için, havucumuzu ortadan kesiyoruz ve sap kısmını kullanıyoruz. Kafayı gövdeye monte etmek için havucumuzun üzerinde derin bir delik açtıktan sonra biberi sıkıca yerleştirmemiz gerekiyor. Ayakları yapmak için, önce kestaneleri tam ortasından kesmemiz gerekiyor. Kesilen kestanelerin üzerine kibrit çöplerini, eşit boylarda sapladıktan sonra diğer uçlarını havuçtan yaptığımız gövdeye, resimdeki gibi sapladık mı keçimiz hazır.

DÜZ ÇİZGİLER KULLANARAK BİR ÇEMBER ÇİZELİM

Hareket etmekte olan nesneler, onları yönlerini değiştirmeye zorlayan bir kuvvet olmadığı sürece, düz bir doğru üzerinde hareket ederler. Şimdi yapacağımız deneyde nesneleri dönmeye zorladığımızda ortaya çıkan bazı garip etkileri anlamamıza yardımcı olacak.

Aşağıdaki çizimde, düz çizgiler, dönmekte olan bir cismin dönmeye zorlanmadığı zaman seçeceği yönü gösteriyor. Çember ise, dönmekte olan cismin seçmeye zorlandığı yönü gösteriyor.

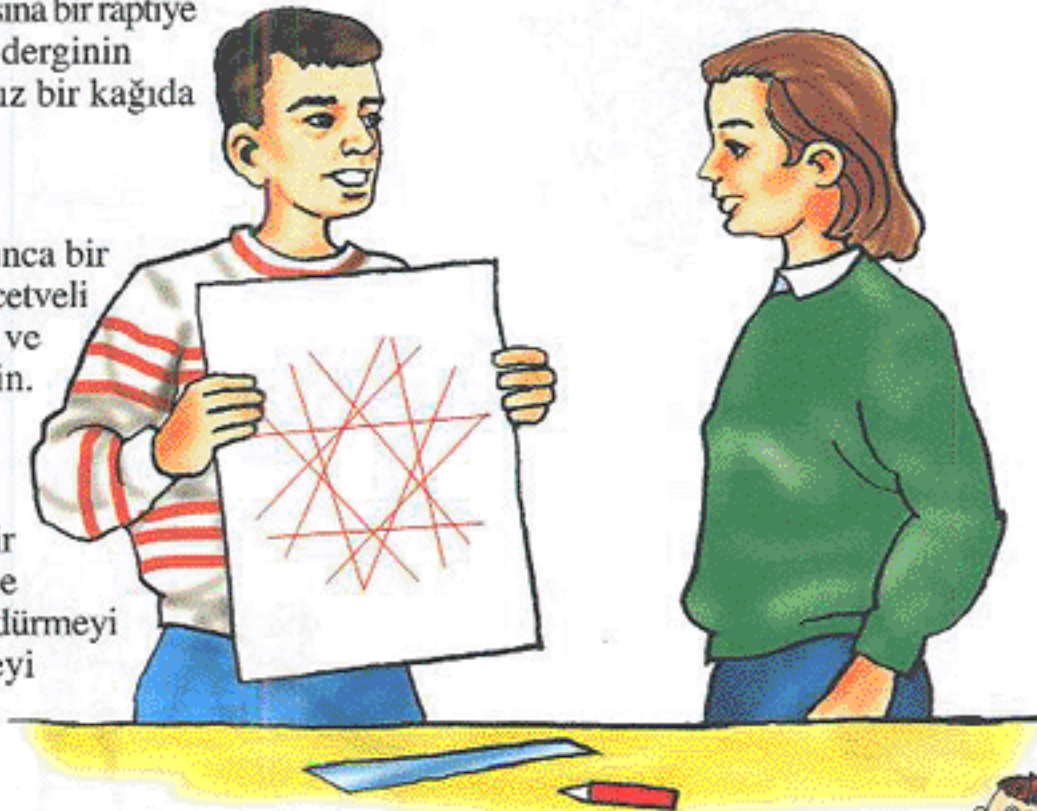

1 Herhangi bir kutunun yan tarafını kesin. Kestiğiniz kartonun kenarlarının düzgün olmasına dikkat edin. Bu sizin cetveliniz olacak.

2 Cetvelin ortasına bir raptiye sokun ve eski bir derginin üstüne koyacağınız bir kağıda raptiyeleyin.

3 Cetvel boyunca bir çizgi çizin. Sonra cetveli hafifçe döndürün ve bir çizgi daha çizin.

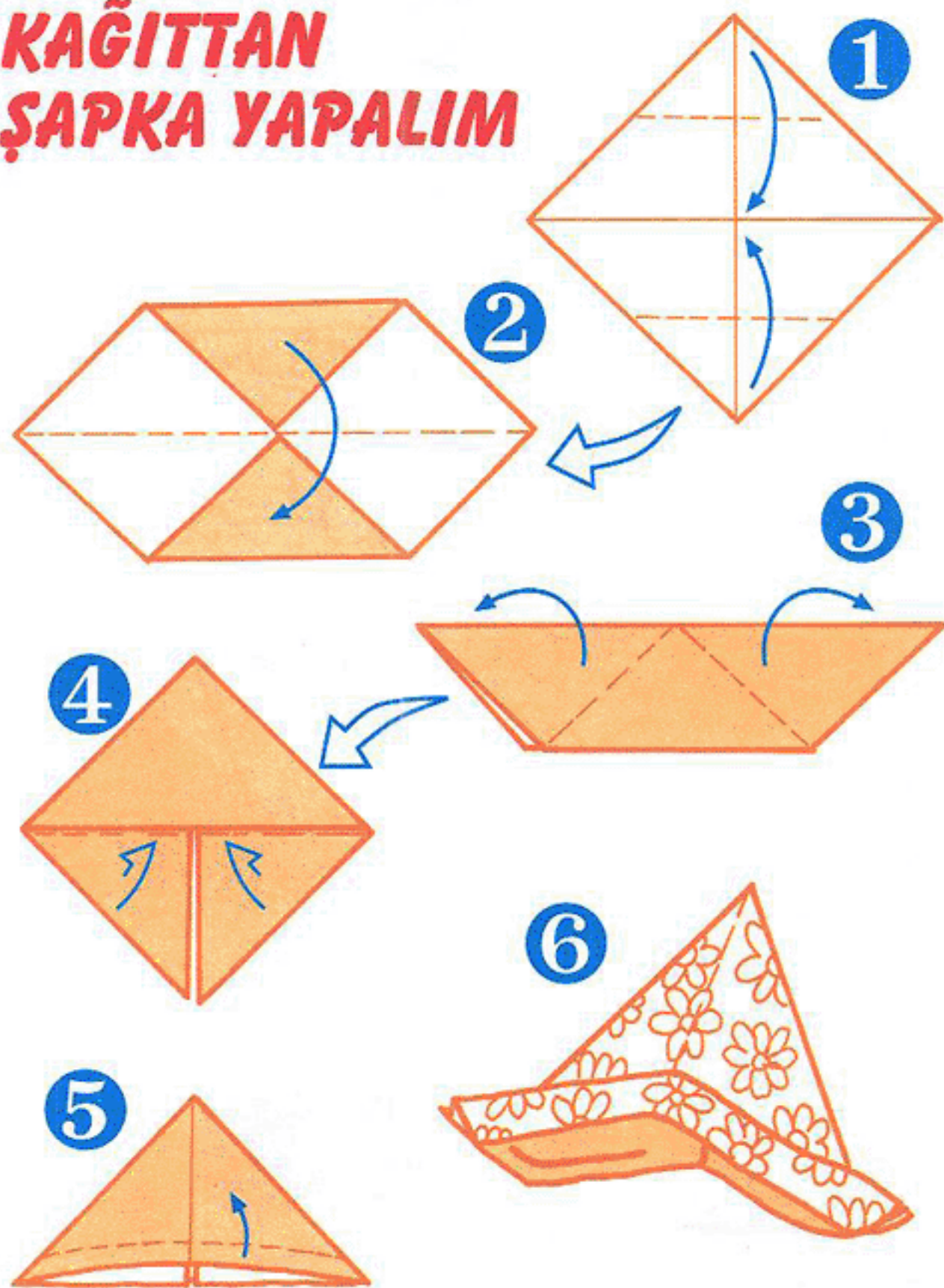
4 Düz çizgilerden tam bir çember elde edene kadar, cetveli döndürmeyi ve çizgileri çizmeyi sürdürün.

Bu insanları,
lkelerine
götürebilir misiniz?

KAĞITTAN ŞAPKA YAPALIM

KITAPLARIM

Bana en güzel dagguları
Verdiniz kitaplarını,
Örme dünyaları
Serdiniz kitaplarını
Anladım okudukça,
Değerini güzelliğin.
İyi ki yap. unutulmaz,
Gerdiniz kitaplarını.

Sayın öce Çocuk, dergisine ABOVE
okuk istiyorum. inallah dergini kısa
sürede alırım.
Sagılarımb
Hesababın

Şaziye Doman
Yüksekova / HAKKARI

Sevgili Öce Çocuk

Ben sizin dergisinde kiğererek ve yememle a-
bana aldım Derginizi kiğererek okuyorum. Sizin di-
ğerlerinde gıderiyorum. Sizin dergilerinde yememle
okumamla. okumamla. okumamla. okumamla. okumamla.
Sizin dergilerinde gıderiyorum. Sizin dergilerinde gıderiyorum.
Sizin dergilerinde gıderiyorum. Sizin dergilerinde gıderiyorum.

adı Nevruz
soyadı Bozkurt
sınıfı 3-C no 252
okulu Cumhuriyet İlkokulu
Okulu TUNCELİ

okumamla

1- Bir kışkık kışkık,
ki deli yememle.

Çarpıştı kışkık

2- Uzun kışkık,
kışkık kışkık.
kışkık kışkık.
Tiy yememle.

Çarpıştı kışkık

3- Çarpıştı kışkık kışkık
kışkık kışkık kışkık kışkık.
Çarpıştı kışkık

4- Tarlası kışkık kışkık kışkık kışkık
Ella kışkık kışkık kışkık kışkık.
Çarpıştı kışkık

5- Gıdık kışkık kışkık kışkık kışkık
kışkık kışkık kışkık kışkık kışkık.
Çarpıştı kışkık

Nevruz Bozkurt
TUNCELİ

Sena Sakin
4/A

SEVGİLİ ÖCE ÇOCUK

Bu derginin güzelliğini
okuyarak okuyarak
okuyarak okuyarak

Bu derginin güzelliğini
okuyarak okuyarak
okuyarak okuyarak

Bu derginin güzelliğini
okuyarak okuyarak
okuyarak okuyarak

Bu derginin güzelliğini
okuyarak okuyarak
okuyarak okuyarak

Bu derginin güzelliğini
okuyarak okuyarak
okuyarak okuyarak

Bu derginin güzelliğini
okuyarak okuyarak
okuyarak okuyarak

Okuyarak okuyarak okuyarak okuyarak
Okuyarak okuyarak okuyarak okuyarak
Okuyarak okuyarak okuyarak okuyarak
Okuyarak okuyarak okuyarak okuyarak

Okuyarak okuyarak okuyarak okuyarak
Okuyarak okuyarak okuyarak okuyarak
Okuyarak okuyarak okuyarak okuyarak
Okuyarak okuyarak okuyarak okuyarak

Okuyarak okuyarak okuyarak okuyarak
Okuyarak okuyarak okuyarak okuyarak
Okuyarak okuyarak okuyarak okuyarak
Okuyarak okuyarak okuyarak okuyarak

Okuyarak okuyarak okuyarak okuyarak
Okuyarak okuyarak okuyarak okuyarak
Okuyarak okuyarak okuyarak okuyarak
Okuyarak okuyarak okuyarak okuyarak

Okuyarak okuyarak okuyarak okuyarak
Okuyarak okuyarak okuyarak okuyarak
Okuyarak okuyarak okuyarak okuyarak
Okuyarak okuyarak okuyarak okuyarak

Meltem Mücaz
ELAZIĞ

Sena Sakin
Canbazlar Köyü - Gürsu / BURSA

Seydi Önel Çocuk Dergisi

Dergimize bende üye olma isteğimi. Geçenlerde bir arkadaşın dergiden aldıkları bilm ve çok beğendim. Adım ALEV TASTOKA. Yaşım 20. Gizecei Kışgören Okulunda okuyorum. 4/E sınıfına gidiyorum. Dergisizim tam baktım çok güzel. Bende dergimize üye yaparsanız sevinirim.

$$SIR =$$

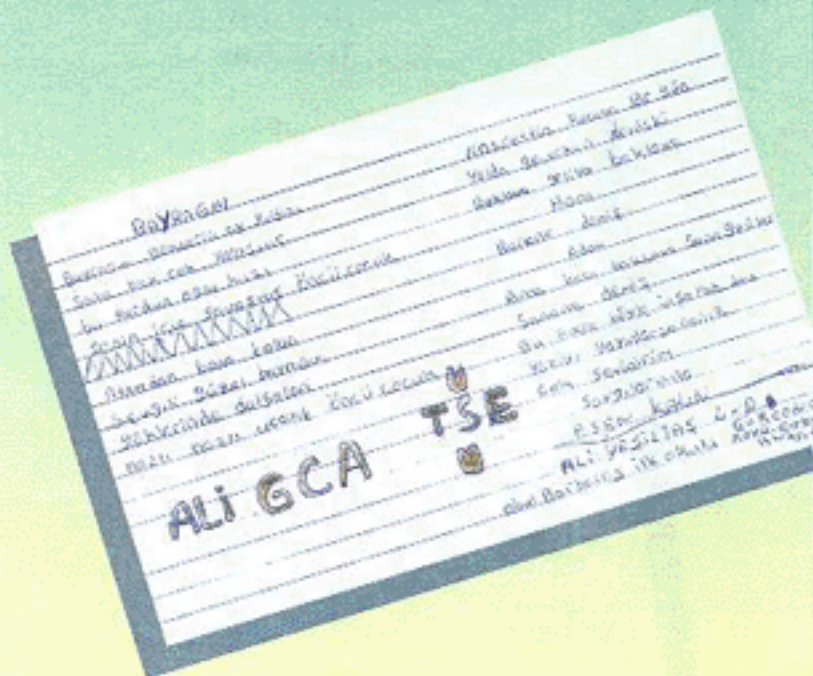
Gelir gelir
Gecikme gecikme gelir

Guliyar guliyar
O guliyar.

Geliyor geliyor
ÖNCÜ ÇOCUK' geliyor...

Alev Taştoka
Keçiören / ANKARA

Ali Yeşiltaş
Gökçedere Köyü - Çubuk / ANKARA

Ebru Kocabaş

Atatürk İlköğretim Okulu

Handgees be taught be,
 Flie dörren, jage,
 Hugel luit end
 Heinde aye, rose.

Yonizila yek burado
Tausen, shooop kesupen
Sicari mutha wani
Be in cant yathur.

Onneni koruyucular
Sığındılar affen
Uzunun salın sen de
Ağacın vande com

Dräger, Carl, 18
Hochstein, Gust, 100
Kopelman, Joseph, 1
Lerner, Sam, 100

Adm. Serv. Bureau
L-100
NATURAL IN-
SPECTION UNIT
L-100
L-100
L-100
L-100

23 NİSAN ULUSAL EGEMENLİK VE ÇOCUK
BAYRAMI

Seydi Arıkoğlu, ben Öncü Gazetem ile siz
yolda bizim bayramımız olan 23 Nisan Bayramını
kutluyoruz.

Bizler her yıl 23 Nisan günü bütün yurtta ve dünyada "Ulusal Egemenlik ve Çocuk bayramını" kutlarız. O gün, iki bayramı kutlarız. Çünkü 23 Nisan günü T.B.M.M. aslında ve bütünüyle beraber Türk ulusu egemenliğini bir etmiştir. Artık egemenlik, başkısı yudisyonu değil, doğrudan doğruya Türk ulusuna çıkmıştır.

23 Nisan 1920 günü Polisihna yerini mülkleri-
kilerin bulunduğu TB.M.M. almıştır. Bu kuvvete
halkın ortaklığı mülkleri halkın ve ülkesi için
korumak amacıyla buhar hıfzı ile alınmıştır.
Bu nedenle bu günü bayram olarak kutlanır.

Sıca Zindanisiz N. Kemal Atatürk bu günü se-
culuklara hediye ettiği için aynı zamanda gerçek
bayramdır.

Bu tür bağrımları satıp denizdeki ülkelerin çocukları ile deniz gürültüsünü dinleyebiliriz. Bir kâğıt ülkede deniz bağrımları yoktur. Fakat kâğıt bu günü tüm dünya çocuklarıyla paylaşır, o gün Atamanın sesi ve şarkıları enlemler.

Ercon KOPLAY
68 South Nor-38
F.S.M. Reg. Ch.

BUCAK BURDUR

Ercan Koplay Bucak / BURDUR

ÇOCUK

ABONE
FORMU

ADI, SOYADI : _____

OKULU : _____

YAŞI-SINIFI : _____

EV ADRESİ : _____

ŞEHİR : _____

POSTA KODU : _____

Not: Daha önce abone olan arkadaşlarımızın bu formu göndermesine gerek yoktur.

İki resim arasındaki altı
farkı bulabilir misiniz?